

Forskningsfinansiering för företagsekonomer

Sammanställning av forskningsfinansiering för företagsekonomer och närliggande ämnesområden 2015–2021,
på uppdrag av styrelsen för
Föreningen Företagsekonomi i Sverige (FEKIS)

Sara Öhlin

Innehållsförteckning

Förord från FEKIS styrelse	3
Förord från författaren	4
Introduktion	5
Genomförande	7
Urval av forskningsfinansiärer	7
Urval av jämförande ämnen	7
Insamling av data	8
Överikt av externa forskningsfinansiärer och utfall	8
Statlig finansiering	9
Vetenskapsrådet	9
Organisation och beslutsprocess	9
Statistik	10
Forte	13
Organisation och beslutsprocess	14
Statistik	15
Formas	17
Organisation och beslutsprocess	18
Statistik	18
Vinnova	20
Organisation och beslutsprocess	21
Statistik	22
Kommentrer kring statlig finansiering	23
Privat finansiering	26
Riksbankens jubileumsfond	26
Organisation och beslutsprocess	27
Statistik	27
Torsten Söderbergs stiftelse	28
Organisation och beslutsprocess	29
Statistik	29
Ragnar Söderbergs stiftelse	30
Organisation och beslutsprocess	30
Statistik	31
Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse samt Thore Browaldhs stiftelse	32
Organisation och beslutsprocess	33
Statistik	33
KK-stiftelsen	34
Organisation och beslutsprocess	35
Statistik	35
Kommentarer kring privat finansiering	36
Avslutning	39
Referenslista	40

FÖRORD FRÅN FEKIS STYRELSE

En viktig uppgift för Föreningen Företagsekonomi i Sverige är att underlätta och stimulera till diskussioner om ämnets utveckling såväl när det gäller den akademiska utbildningen som forskningen. Gällande den företagsekonomiska forskningen och dess förutsättningar, har det observerats att få anslag från Vetenskapsrådet under en följd av år, verkar ha tilldelats företagsekonomer. För att få ett få klarhet i hur det står till, initierade styrelsen en kartläggning av hur den företagsekonomiska forskningen finansieras i jämförelse med andra samhällsvetenskapliga discipliner. Rapporten ”Forskningsfinansiering för företagsekonomer”, är författad av Sara Öhlin. Syftet med rapporten är att skapa underlag för en fortsatt diskussion och analys över den företagsekonomiska forskningens förutsättningar.

Rapporten ger stöd åt observationen att företagsekonomer under en längre tid tilldelats färre anslag från Vetenskapsrådet än flera andra samhällsvetenskapliga ämnen. Den visar också att detta gäller för andra statliga forskningsfinansiärer, men att det också finns finansiärer där företagsekonomer kommer bättre ut än andra ämnen.

Vi hoppas rapporten kan inspirera till fördjupade samtal och analyser av de mönster i forskningsfinansieringen som visas och vad dessa kan bero på. I en förlängning kan sådana analyser utgöra underlag för vidare diskussioner om eventuella behov till förändring!

För FEKIS styrelse

Anette Hallin
Ordförande

Staffan Furusten
Styrelsemedlem

FÖRORD FRÅN FÖRFATTAREN

Under senhösten 2021 fick jag frågan från FEKIS styrelse att genomföra en kartläggning över extern forskningsfinansiering för företagsekonomer. För att sätta företagsekonomi i ett sammanhang, gjordes även motsvarande kartläggning över några närliggande ämnen inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap. Det har varit en intressant studie att genomföra, då motsvarande kartläggning inte fanns att tillgå. Rapporten sammanfattar även de olika forskningsfinansiärernas bakgrund och inriktning, vilket ger ytterligare ett sammanhang till de jämförande tabeller som tagits fram.

Inom ramen för denna studie har det inte funnits utrymme att gå djupare in på varför resultaten ser ut som de gör. Min förhoppning är därför att kartläggningen kan väcka vidare diskussioner kring de framtagna resultaten.

Juni 2022

Sara Öhlin

Introduktion

Sverige står sig bra i internationell jämförelse vad gäller FoU (forskning och utveckling). Exempelvis är Sverige ett av de fem toppländer i OECD som har högst utgifter för FoU som andel av BNP. Sverige placerar sig även topp fem vad gäller andel forskare i relation till befolkningsmängd samt antal vetenskapliga publikationer i relation till folkmängd (Vetenskapsrådet, 2021).

OECD har tagit fram en definition av FoU för att kunna mäta FoU-utgifter och göra statistiken jämförbar mellan länder. Enligt manualen definieras FoU som ett kreativt och systematiskt arbete med syfte att öka kunskapsmängden samt att hitta nya tillämpningar av befintlig kunskap inom vetenskapens alla fält. För att en aktivitet ska räknas som FoU ska den karaktäriseras av:

Nyskapande: FoU-verksamheten har som syfte att skapa ny kunskap samt att hitta nya tillämpningar av befintlig kunskap.

Kreativitet: FoU-verksamheten baseras på originella koncept och hypoteser.

Ovisshet: FoU-verksamhetens utfall går inte att med säkerhet veta på förhand. Ovissheten gäller även åtgången av ekonomiska och personella resurser.

Systematik: FoU-verksamheten utförs systematiskt samt är planerad och budgeterad. Överförbarhet och/eller reproducerbarhet: FoU-verksamheten avser leda till resultat som potentiellt kan överföras och/eller reproduceras (Statistikmyndigheten [SCB] 2021).

Intäkter för FoU inom högskolesektorn i Sverige kommer från olika finansieringskällor. Huvuddelen erhålls från svenska staten i form av direkta statsanslag och externa medel. Av de direkta anslagen går merparten till lärosätenas basfinansiering, vilket till stor del kan användas fritt av universitet och högskolor till forskning och utbildning på forskarnivå. De externa medlen går genom forskningsråden och andra statliga myndigheter. År 2020 var de direkta statsanslagen 20,3 miljarder kronor och externa statliga medel uppgick till 11,7 miljarder kronor. De sammanlagda 32 miljarder kronor motsvarar 70 procent av totala intäkter till forskning och utbildning på forskarnivå. Kommuner och regioner samt de så kallade offentliga forskningsfinansiärerna bidrar också med medel till lärosätena, vilket sammantaget ger 76 procent av finansieringen från olika nationella offentliga källor. Privat forskningsfinansiering kommer främst från stiftelser och organisationer utan vinstsyfte. En mindre del kommer från företag. Totalt bidrog privata aktörer med närmare 7 miljarder kronor 2020. Den utländska forskningsfinansieringen kommer främst från EU och uppgick 2020 till 3,3 miljarder kronor (Universitetskanslersämbetet [UKÄ] 2021).

FoU-intäkter inom högskolesektorn i Sverige varierar mellan lärosätena. År 2019 erhöll de breda etablerade universiteten 53 procent och de fackinriktade universiteten erhöll 36 procent av FoU-intäkterna. De nya universiteten och högskolorna tilldelades fem procent vardera. De konstnärligt inriktade högskolorna och övriga enskilda utbildningssamordnare erhöll tillsammans mindre än en procent av FoU-intäkterna. Det varierar även inom respektive lärosätesgrupp. Exempelvis sträckte sig FoU-intäkterna från 2,1 miljarder till 5,3 miljarder bland de breda etablerade universiteten år 2019. Motsvarande siffror bland de nya universiteten, samma år, sträckte sig från 367 till 517 miljoner kronor. I genomsnitt erhöll nya universitet 421 miljoner och högskolor 167 miljoner kronor vardera i FoU-intäkter (Vetenskapsrådet, 2021).

FoU-intäkter varierar även mellan olika forskningsämnesområden. År 2019 erhöll medicin och hälsa 33 procent av högskolesektorns totala FoU-intäkter. Naturvetenskap erhöll 24 procent, teknik erhöll 16 procent, samhällsvetenskap erhöll 14 procent, humaniora och konst erhöll 7 procent och lantbruksvetenskap och veterinärmedicin erhöll 6 procent. Dessa förhållanden mellan ämnesområdena har varit bestående över tid (Vetenskapsrådet, 2021).

Den externa finansieringen för FoU tilldelas enskilda forskare eller forskargrupper och skapar extra resurser att driva forskningsprojekt. Antalet ansökningar som beviljas bestäms av forskningsfinansiären och sker i konkurrens mellan inkomna ansökningar. Därmed är det intressant att undersöka hur olika forskningsämnen står sig i konkurrensen om dessa forskningsmedel. Följande sammanställning om forskningsfinansiering är skriven på uppdrag av Föreningen Företagsekonomi i Sverige (FEKIS). FEKIS har som syfte att främja utvecklingen av akademisk utbildning och forskning i ämnet företagsekonomi i Sverige. Av den anledningen har den här sammanställningen ämnet företagsekonomi som utgångspunkt. Det vill säga, hur väl presterar företagsekonomer hos externa forskningsfinansiärer? Då forskningsämnet företagsekonomi återfinns inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap, har även ett antal närliggande ämnen tagits med i sammanställningen för att sätta siffrorna i ett sammanhang.

Under 2019 uppgick lärosätenas totala intäkter till forskning och utbildning på forskarnivå inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap till 6,20 miljarder kronor. Av dessa var 3,16 miljarder direkta statsanslag och 3,02 miljarder, eller 49 procent, var externa medel. Företagsekonomi hör tillsammans med nationalekonomi och ekonomisk historia till forskningsämnesgruppen ekonomi och näringsliv (UKÄ, 2016). Motsvarande siffror för denna ämnesgrupp var 1,41 miljarder i totala intäkter, varav 0,64 miljarder var direkta statsanslag och 0,76 miljarder, eller 54 procent, var externa medel (UKÄ, 2021).

I den här kartläggningen presenteras utfallet av forskningsfinansiering utifrån respektive forskningsfinansiär. De är alla relevanta externa forskningsfinansiärer för ämnet företagsekonomi och i flera fall för övriga samhällsvetenskapliga ämnen.

Nästa avsnitt i den här rapporten beskriver själva genomförandet av rapporten, det vill säga hur data samlats in och redovisas. Därefter följer en redogörelse för respektive forskningsfinansiär samt data om sökande och beviljade forskningsanslag. Först redovisas statliga forskningsfinansiärer och därefter följer en redovisning av privata forskningsfinansiärer.

Genomförande

Den här sammanställningen baseras på ett antal källor, vilka även har hanterats på olika vis. I huvudsak baseras resultaten på uppgifter som rapporterats av forskningsfinansiärerna själva. Här följer en redogörelse för hur data samlats in samt hur den använts för att generera de resultat som presenteras i översikten.

Urval av forskningsfinansiärer

Företagsekonomi är ett brett ämne med flera inriktningar, vilket gör att vissa specialutlysningar kan förekomma som passar för ämnet även om forskningsfinansiären generellt inte riktar sig mot företagsekonomi. Forskningsfinansiärer kan även vara specifikt riktade mot vissa lärosäten eller primärt vända sig till studenter. Dessa forskningsfinansiärer har utslutits i denna översikt. Ett annat urvalskriterium är svenska forskningsfinansiärer. Vissa forskningsfinansiärer saknar publika uppgifter av relevans för sammanställningen och har inte heller lämnat ut uppgifter på begäran. Av naturliga skäl har även dessa utslutits ur urvalet.

Efter detta urval är följande forskningsfinansiärer med i sammanställningen. Urvalet har även stämts av med FEKIS styrelse.

FORSKNINGSFINANSIÄR	RELEVANS
Vetenskapsrådet	Statlig forskningsfinansiär med utlysningar som bland annat riktar sig mot samhällsvetenskap inklusive företagsekonomi.
Forte	
Formas	
Vinnova	
Riksbankens jubileumsfond	Privat stiftelse med utlysningar som bland annat riktar sig mot samhällsvetenskap inklusive företagsekonomi.
Torsten Söderbergs Stiftelse	Privat stiftelse med utlysningar som riktar sig mot ekonomi.
Ragnar Söderbergs Stiftelse	
Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse samt Thore Browaldhs stiftelse	
KK-stiftelsen	

Tabell 1: Forskningsfinansiärer

Urval av jämförande ämnen

För att sätta företagsekonomi i ett sammanhang har jämförelser gjorts mot forskningsämnesområdet samhällsvetenskap samt ett antal närliggande forskningsämnen inom detta forskningsämnesområde. Där det varit möjligt har jämförelser gjorts med forskningsämnesgruppen ekonomi och näringsliv, det vill säga nationalekonomi och ekonomisk historia samt de närliggande forskningsämnena ekonomisk geografi, psykologi, sociologi och statsvetenskap.

Insamling av data

I ett första skede har aktuella forskningsfinansiärer kontaktats via email. Syftet med sammanställningen har presenterats samt en önskan om att få tillgång till statistik över antal sökande, antal beviljade samt beviljat belopp inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap och särskilt för företagsekonomi och de närliggande ämnena över tid.

I vissa fall har Excelfiler, med utförliga data erhållits. I andra fall har några av de efterfrågade uppgifterna lämnats ut. En del material redovisas publikt via forskningsfinansiärernas hemsidor och årsredovisningar. Ytterligare en källa som använts är databasen SweCRIS (Swedish Current Research Information System). Databasen förvaltas av Vetenskapsrådet på uppdrag av regeringen och innehåller data från några svenska forskningsfinansiärer. Databasen kan filtreras enligt finansiär, ämnesområde, år och organisationstyp. Ämnesområde anges enligt SCB:s standard för svensk indelning av forskningsämnen från 2011. Det går att filtrera på den högsta nivån (1-siffernivå) och i detta fall har Samhällsvetenskap, 5 valts. Ytterligare två nivåer (3-siffernivå och 5-siffernivå) visas efter filtrering. Dessa nivåer har använts för att jämföra de för översikten utvalda ämnena inom samhällsvetenskap.

Beroende på hur data redovisas av respektive forskningsfinansiär har den i vissa fall bearbetats för att matcha hur den här kartläggningen presenteras. Det kan exempelvis innebära att vissa data räknats samman eller delats upp. Vidare har beviljandegrad räknats fram där det varit möjligt. Med beviljandegrad menas antal beviljade ansökningar i förhållande till totalt antal ansökningar. Dessa uträkningar presenteras mer utförligt under respektive forskningsfinansiär.

För respektive forskningsfinansiär presenteras beviljat antal belopp. Här redovisas det totala beloppet som ett forskningsprojekt tilldelas under hela projekttiden. Vissa projekt löper över flera år, men redovisas under respektive år det beviljats. Likaså kan flera parter, även inom olika ämnen, komma att dela på det beviljade beloppet. För att undvika överlappning i jämförelse mellan ämnen och i relation till totala ansökningar, har det först angivna ämnet använts i denna kartläggning. Det innebär att ansökningar exempelvis kan inkludera sökande från ämnet företagsekonomi utan att det redovisats för i denna kartläggning. Om fokus endast legat på ämnet företagsekonomi, hade det varit mer relevant att ta med oavsett ranking av ämne. Men, då upp till tre ämnen kan anges i flera ansökningar, har valet gjorts att endast ta hänsyn till första ämnet för att undvika överlappning. Kartläggningen har ett fokus på tidsintervallet från 2015 till och med 2021.

Översikt av externa forskningsfinansiärer och utfall

Nedan följer en sammanställning av de forskningsfinansiärer som erhåller utlysningar relevanta för samhällsvetenskap och företagsekonomi. En beskrivning ges av inriktning, organisation och beslutsprocess, samt den statistik som varit tillgänglig gällande ansökningar och beviljade anslag. Först presenteras aktuella myndigheter följt av en jämförande sammanfattning. Därefter presenteras privata stiftelser, också följt av en jämförande sammanfattning. Avslutningsvis presenteras några jämförande siffror för att sätta de olika finansiärerna i relation till varandra. Om inget annat anges är informationen hämtad från varje organisations hemsida och /eller årsredovisningar.

Statlig finansiering

Den statliga externa finansieringen står för en betydande del av den svenska forskningsfinansieringen. Nedan följer statistik från fyra myndigheter som genom fria/öppna och mer inriktade utlysningar väder sig till samhällsvetenskap med relevans för företagsekonomi. Alla anslagsformer som beviljats under samma år har räknats samman.

Vetenskapsrådet

Vetenskapsrådet är den största statliga forskningsfinansiären i Sverige. Varje år delar det ut cirka 7 miljarder kronor till svensk forskning inom alla vetenskapsområden. Vetenskapsrådet är en myndighet under Utbildningsdepartementet och är även rådgivare till regeringen i forskningspolitiska frågor samt verkar för att öka förståelsen för forskningens långsiktiga samhällsnytta. Årligen hanterar Vetenskapsrådet ungefär 6 000 ansökningar, vilket genomförs med hjälp av cirka 900 forskare. År 2021 fick 17 procent av de sökande beviljat forskningsmedel.

Majoriteten av Vetenskapsrådets utlysningar är forskarinitierad forskning där forskarna själva formulerar forskningsidéer i sina ansökningar. Projektstöd stod 2021 för 70 procent av alla ansökningar till Vetenskapsrådet och 60 procent av utbetalat belopp. Den största delen av projektstödet är fria projektbidrag. För att stärka specifika aspekter av svensk forskning eller ett specifikt område, utlyser Vetenskapsrådet även riktade projektstöd. Dessa kan variera från år till år. Vetenskapsrådet utlyser även verksamhetsstöd, miljö- och samverkansstöd, infrastrukturstöd samt karriärstöd, där bland annat bidragsformen internationell postdok ingår, vilken riktar sig till sökande med en doktorandexamen som ej är äldre än två år.

Organisation och beslutsprocess

Generaldirektören, som utses av regeringen, leder det dagliga arbetet tillsammans med rådsdirektör. Vetenskapsrådets verksamhet är uppdelad på sex avdelningar. Dessa är förvaltningsavdelningen, avdelningen för forskningspolitik, avdelningen för forskningsfinansiering, kommunikationsavdelningen, avdelningen för infrastruktur och avdelningen för Sunet och anknutna tjänster. En styrelse som består av nio ledamöter leder hela verksamheten. Sex av dessa ledamöter utses av lärosätena och tre utses av regeringen.

Vetenskapsrådet har tre ämnesråd (medicin och hälsa, naturvetenskap och teknikvetenskap, samt humaniora och samhällsvetenskap, ett råd (forskningens infrastrukturer) och fyra kommittéer (klinisk behandlingsforskning, konstnärlig forskning, utvecklingsforskning, samt forskningens infrastrukturer), vilka beslutar om fördelning av forskningsmedel samt följer upp och utvärderar forskning inom sina respektive forskningsområden. Fem huvudsekreterare ingår i myndighetens ledningsråd. De är aktiva forskare, som regel anställda på Vetenskapsrådet på deltid i högst sex år. Var och en är knuten till något eller flera av ämnesråden, råd och kommittéer. Huvudsekreterarna initierar, driver och följer upp frågor inom sina respektive områden. Det finns även en biträdande huvudsekreterare för utvecklingsforskning och en vetenskaplig rådgivare knuten till konstnärlig forskning.

Ledamöter till styrelsen och ämnesråden utses vart tredje år genom en valprocess. Först väljer lärosätena ut elektorerna, som ska representera Sveriges forskare. Lärosätena är indelade i sex regioner som tillsammans utser 165 elektorerna (55 elektorerna inom vardera av de tre ämnesområdena). Vetenskaplig eller konstnärlig kompetens samt en anställning på minst 40 procent inom det aktuella ämnesområdet krävs för att kunna bli elektor. Elektorerna väljer i sin tur ledamöter till styrelsen och ämnesråden. Vid ett första möte utser elektorerna valberedningar som föreslår forskare som ska bli nya ledamöter. Efter att förslagen kommit in träffas elektorerna igen för val av vilka som ska bli ledamöter. Hög vetenskaplig eller konstnärlig kompetens krävs för att bli ledamot. Ledamöterna utses för en treårsperiod och kan väljas om för ytterligare tre år.

Särskilt intressant för den här kartläggningen är ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap. I ämnesområdet sitter nio ledamöter som har till uppgift att följa upp, utvärdera och ta fram strategier, samt driva olika forskningsprogram och satsningar inom sitt område. Här beslutas om vilka utlysningar som ska göras inom humaniora och samhällsvetenskap samt vilka ansökningar som ska beviljas bidrag. Vetenskapsrådet stödjer forskning inom det här området som handlar om hur samhället fungerar och om hur kulturella värden skapas och sprids.

Innan ämnesområdet fattar beslut, granskas och prioriteras inkomna ansökningar av tio beredningsgrupper som består av sakkunniga forskare. Vilka som ingår i beredningsgrupperna utses av ämnesrådet. Beredningsgruppen bedömer ansökningarna utifrån fyra bas-kriterier: projektets vetenskapliga kvalitet, nytänkande och originalitet, sökandens kompetens, samt genomförbarhet. Varje beredningsgrupp består av fem till femton ledamöter och leds av en ordförande. Minst tre ledamöter läser varje ansökan inför beredningsgruppens möte, där ansökningarna presenteras, diskuteras och slutligen bedöms gemensamt. Beredningsgruppen sätter ett betyg och formulerar ett skriftligt utlåtande.

Av de tio beredningsgrupperna är det grupp HS-B som bedömer företagsekonomi. De bedömer även ansökningar från nationalekonomi, ekonomisk historia, ekonomisk geografi, kulturgeografi, statistik samt demografi.

Den vetenskapliga bedömningen ska präglas av sund granskningskultur och god forskningssed. Vetenskapsrådet har därför arbetat fram åtta principer för att säkra kvaliteten. (1) Sakkunskap i bedömningen, (2) Saklighet och likabehandling, (3) Etiska överväganden, (4) Öppenhet och transparens, (5) Ändamålsenlighet, (6) Effektivitet, (7) Sekretess och integritet, samt (8) Sakkunnigbedömningen förbereds och följs upp på ett strukturerat sätt. Varje princip har ett antal riktlinjer som stöd för själva genomförandet av bedömning av ansökningarna.

Statistik

Den statistik som presenteras nedan är baserad på en Excel-fil som sammanställts av Vetenskapsrådet och finns tillgänglig på deras hemsida. Den innehåller de flesta ansökningar från 2014 till 2021. De ansökningar som inte finns med i Excel-filen gäller samarbeten med andra internationella finansiärer samt ansökningar inom infrastruktur. Det finns flera parametrar att filtrera på. De som varit relevanta för nedanstående sammanställning är År, vilket avser det år ansökan kom in (och beviljades eller ej), Forskningsområde, som anger den högsta nivån, i det här fallet samhällsvetenskap (5), samt det högst prioriterade Forskningsämnet. Vidare har Beslut om beviljande av bidrag, avböj eller avslag samt Totalt beviljat belopp varit relevant för sammanställningen.

Tabellen nedan sammanfattar ansökningar, alla bidragsformer, inkomna inom samhällsvetenskap. Beviljandegraden har tagits fram genom att dividera antal beviljade med totala ansökningar. Avböjd har räknats med avslag då inga belopp redovisas för dessa ansökningar.

ÅR	ANSÖKNINGAR	BEVILJADE	BEVILJADE I PROCENT	TOTALT BELOPP I KRONOR
2021	1135	148	13,0	1 002 966 952
2020	995	128	12,9	624 348 414
2019	1087	161	14,8	917 363 769
2018	1191	172	14,4	865 616 427
2017	1109	169	15,2	831 234 850
2016	1211	153	12,6	600 435 395
2015	1017	116	11,4	483 279 435

Tabell 2: Utfall inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap. (Vetenskapsrådet)

Nedan följer jämförande statistik mellan forskningsämnena företagsekonomi, nationalekonomi, ekonomisk historia, psykologi, sociologi och statsvetenskap.

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
2021	57	50	22	7	89	96	119
2020	43	53	25	8	86	92	78
2019	63	66	25	8	80	102	91
2018	59	59	33	8	99	101	102
2017	63	60	21	11	80	85	137
2016	87	76	25	17	78	112	117
2015	61	56	25	9	73	91	94
TOTALT	433	420	173	68	585	680	738

Tabell 3: Antal ansökningar för respektive ämne och år. (Vetenskapsrådet)

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
2021	4	9	4	1	14	10	24
2020	1	10	3	0	15	13	11
2019	5	10	3	0	16	20	22
2018	5	10	10	1	19	17	18
2017	3	13	4	0	20	9	27
2016	7	10	4	1	15	18	17
2015	3	8	2	1	19	10	14
TOTALT	28	70	30	4	118	97	133

Tabell 4: Antal beviljade ansökningar för respektive ämne och år. (Vetenskapsrådet)

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	17 616 000	39 528 930	18 909 540	3 600 000	66 595 000	43 661 003	108 544 708
2020	4 475 661	59 171 000	10 297 000	0	71 726 510	82 695 952	49 073 523
2019	17 006 934	34 066 191	12 726 085	0	69 008 000	89 927 410	81 520 829
2018	13 852 820	74 097 243	40 742 393	3 150 000	111 247 000	75 629 400	88 145 199
2017	13 830 000	44 495 500	21 325 000	0	110 221 000	25 837 447	101 962 160
2016	19 821 143	42 282 000	18 367 000	4 200 000	56 294 900	76 671 424	76 005 400
2015	11 466 000	72 017 000	9 648 000	4 332 000	71 444 180	27 929 455	50 950 000
TOTALT	98 068 558	293 640 864	132 015 018	15 282 000	556 536 590	396 514 644	556 201 819

Tabell 5: Beviljad summa i kronor för respektive ämne och år. (Vetenskapsrådet)

Utifrån ovanstående tabeller kan beviljandegrad räknas fram. Nedan följer tre tabeller där beviljandegrad räknats ut för respektive ämne och år. Tabell 6 visar beviljandegraden inom ämnet. Den har räknats fram genom att dividera antal beviljade ansökningar med totala ansökningar för respektive ämne. Beviljandegraden i tabell 7 har räknats fram genom att dividera antal beviljade ansökningar för respektive ämne med antal beviljade ansökningar inom samhällsvetenskap. I tabell 8 är beviljandegraden framräknad genom att dividera antal beviljade ansökningar för respektive ämne med totala antalet ansökningar inom samhällsvetenskap.

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	7,0	18,0	18,2	14,3	15,7	10,4	20,2
2020	2,3	18,9	12,0	0,0	17,4	14,1	14,1
2019	7,9	15,2	13,6	0,0	20,0	19,6	24,2
2018	8,5	16,9	30,3	12,5	19,2	16,8	17,6
2017	4,8	21,7	19	0,0	25,0	10,6	19,7
2016	8,0	13,2	16,0	5,9	19,2	15,9	14,5
2015	4,9	14,3	8,0	11,1	26,0	11,0	14,9
GENOMSnitt	6,2	16,9	16,7	6,3	20,3	14,1	17,9

Tabell 6: Beviljandegrad inom respektive ämne, anges i procent. (Vetenskapsrådet)

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	2,7	6,1	2,7	0,7	9,5	6,8	16,2
2020	0,8	7,8	2,3	0,0	11,7	10,2	8,6
2019	3,1	6,2	1,9	0,0	9,9	12,4	13,7
2018	2,9	5,8	5,8	0,6	11,0	9,9	10,5
2017	1,8	7,7	2,4	0,0	11,8	5,3	16,0
2016	4,6	6,5	2,6	0,7	9,8	11,8	11,1
2015	2,6	6,9	1,7	0,9	16,4	8,6	12,1
GENOMSnitt	2,6	6,7	2,8	0,4	11,4	9,3	12,6

Tabell 7: Beviljandegrad baserat på antal beviljade inom samhällsvetenskap, anges i procent. (Vetenskapsrådet.)

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	0,4	0,8	0,4	0,1	1,2	0,9	2,1
2020	0,1	1,0	0,3	0,0	1,5	1,3	1,1
2019	0,5	0,9	0,3	0,0	1,5	1,8	2,0
2018	0,4	0,8	0,8	0,1	1,6	1,4	1,5
2017	0,3	1,2	0,4	0,0	1,8	0,8	2,4
2016	0,6	0,8	0,3	0,1	1,2	1,5	1,4
2015	0,3	0,8	0,2	0,1	1,9	1,0	1,4
GENOMSnitt	0,4	0,9	0,4	0,1	1,5	1,2	1,7

Tabell 8: Beviljandegrad baserat på totalt antal sökande inom samhällsvetenskap, anges i procent. (Vetenskapsrådet.)

Forte

Forte är ett forskningsråd och en myndighet under socialdepartementet som årligen förmedlar ca 700 miljoner kronor till forskning inom tre ansvarsområden: hälsa, arbetsliv och välfärd. Forte har även i uppdrag av regeringen att samordna den nationella forskningen inom fem områden: barn och unga, äldre, internationell migration och etniska relationer (IMER), funktionshinder samt socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning. Samordningsuppdraget gäller forskning som har koppling till Fortes tre övergripande områden och innefattar att skapa en överblick över forskningen, identifiera kunskapsluckor och bidra till att forskningsresultaten kommer samhället till nytta. Fortes verksamhet utgår från en vision om ett mer hållbart samhälle.

Forte finansierar forskning genom bidrag till att långsiktigt förstärka forskningsmiljöer samt genom att främja karriärsutveckling eller underlätta kunskapsutbyte för forskare. Forskningsfinansiering söks i öppen konkurrens.

Den forskning som finansieras inom ansvarsområdet hälsa, omfattar förekomst av sjukdomar och de faktorer som påverkar risken att drabbas. Här omfattas även insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa, rehabilitering och omvårdnad samt hälso- och sjukvårdens processer och system. Vårdforskning, som syftar till att utveckla vården och omsorgen av patienter, sjuka och deras anhöriga, innefattas även av ansvarsområdet hälsa. Forskning som finansieras inom hälsoområdet är i huvudsak utifrån ett medicinskt eller hälsovetenskapligt perspektiv. Det förekommer även samhällsvetenskaplig, naturvetenskaplig, teknisk och humanistisk forskning.

Inom arbetslivsområdet finansieras studier om arbetsmarknad och arbetsorganisation samt hälsa i arbetet. En stor utmaning är att bättre förstå den svenska arbetsmarknadens funktionssätt, möjligheter och risker relaterat till den fysiska och psykiska arbetsmiljön samt organisering och styrning av arbetet för att uppnå ett hållbart arbetsliv. Immigration, urbanisering, och teknikutveckling är exempel på samhällsförändringar som påverkar arbetsorganisationer, arbetets förutsättningar och anställningsformer. Den finansierade forskningen inom arbetslivsområdet är främst av samhällsvetenskaplig karaktär. Medicinsk och hälsovetenskaplig forskning utgör en betydande del. Endast en mindre andel är av uttalat teknisk eller humanistisk karaktär.

Det tredje ansvarsområdet, välfärd, finansierar forskning om socialpolitikens och socialförsäkringens mål, lagstiftning och institutioner, samt hur dessa påverkar välfärdssystem-

met. Inom välfärdsområdet ryms även studier av välfärd och levnadsvillkor för särskilda grupper. Främjandet av en gynnsam utveckling av sociala relationer i samhället stöds av forskning om exempelvis etniska relationer, barn och ungdomars livssituation och om förutsättningarna för fullt deltagande i samhället för personer med funktionsnedsättning. Välfärdsområdet innefattar främst samhällsvetenskaplig forskning. En mindre andel utgör medicinsk eller hälsovetenskaplig forskning och det finns inslag av teknisk och humanistisk forskning.

Forte utlyser årligen projektbidrag om två till tre år inom de övergripande ansvarsområdena hälsa, arbetsliv och välfärd. Utlysningen öppnar i december och stänger i februari. Beslut meddelas i september/oktober och projektet startar 1:a januari året därpå. Årligen utlyses även postdokbidrag om två år, vilket kan sökas upp till två år efter doktorsexamen. Bidraget ska motsvara en heltidslön. Tre bidragsformer erbjuds: nationell postdok, utresande postdok och inresande postdok. Utlysningen öppnar i december och stänger i februari. Beslut meddelas i maj och projektet startar 1:a januari året därpå.

Forte delar årligen ut gästforskarbidrag, främst för kortare vistelser för forskningssamarbete, erfarenhetsutbyte och konsultationer. Bidrag kan sökas för inresande gästforskare samt för utresande gästforskare. Löpande under året bedöms ansökningar till konferensbidrag. Detta bidrag ger stöd för genomförande av konferenser med svenskt lärosäte eller vetenskaplig organisation som värd.

Vart tredje år öppnar utlysningen för nätverksbidrag. Detta bidrag ges för tre år och avser främst nätverk som verkar för tvär- eller flervetenskapligt samarbete eller nätverk med syfte att verka för implementering och nyttiggörande av forskning. Svenskspråkiga tidskrifter inom Fortes ansvarsområden kan, vart tredje år, söka tidskriftsbidrag för redaktionellt arbete och utgivning. Utöver de återkommande utlysningarna, utlyser Forte även bidrag för särskilda satsningar inom ramen för de tre ansvarsområdena hälsa, arbetsliv och välfärd.

Organisation och beslutsprocess

Forte leds av en styrelse med fullt ansvar för myndighetens verksamhet inför regeringen. Ordföranden och fyra ledamöter utses av regeringen. Genom en elektorsförsamling utses sju ledamöter av representanter från svenska universitet och högskolor. Fortes generaldirektör ingår i styrelsen.

De ansökningar om forskningsfinansiering som inkommer Forte granskas och bedöms av beredningsgrupper och externa sakkunniga. Beredningsgrupperna består av forskare, företrädare för Fortes olika ansvarsområden och allmänföreträdare som bevakar samhällsrelevansen och allmänintresset. Olika beredningsgrupper, med olika inriktningar, bedömer olika ansökningar. Inom den årliga utlysningen av projektbidrag finns tre beredningsgrupper inom respektive ansvarsområde: hälsa, arbetsliv och välfärd. Det finns även en beredningsgrupp inom vardera ansvarsområdet som bedömer postdokbidrag. För övriga utlysningar bedöms ansökningarna av särskilt tillsatta beredningsgrupper. Varje beredningsgrupp består av ordförande och ledamöter. Ledamöterna utses årligen.

Utifrån beredningsgruppernas bedömning, är det Fortes styrelse eller generaldirektör som beslutar om vilka ansökningar som ska beviljas. De större bidragsformerna, som projekt-

bidrag och programbidrag, beslutas av Fortes styrelse, medan mindre bidragsformer, som gästforskningsbidrag, tidskriftsbidrag, nätverksbidrag och konferensbidrag, tas beslut av Fortes generaldirektör.

Fortes bedömningskriterier är uppdelade i tre kategorier med ett antal delkriterier enligt följande:

Vetenskaplig kvalitet:

- Syfte, frågeställningar, teoriansknytning, bakgrund och projektets originalitet
- Studiedesign, metoder för datainsamling och analys
- Tvär- och / eller flervetenskaplig ansats
- Köns- och genusperspektiv i forskningens innehåll

Relevans:

- Relevans i relation till samhällets behov, Fortes ansvarsområden och utlysningens inriktning
- Samverkan med användare av forskningen
- Nyttiggörande och kommunikation av forskningsresultat

Genomförbarhet:

- Arbetsplatsens kvalitet
- Projektledarens och projektgruppens forskningskompetens
- Redogörelse för eventuell tidigare egen forskning på området
- Personal och budget som bedöms utifrån rimlighet

Statistik

Via e-post har en Excelfil erhållits som ligger till grund för nedanstående redovisad statistik. Den innehåller antal beviljade och ej beviljade ansökningar om forskningsfinansiering från år 2015 till och med 2021 samt erhållet belopp. Excelfilen innehåller data från forskningsämnesområdet samhällsvetenskap och inkluderar 30 forskningsämnen.

Tabellen nedan sammanfattar ansökningar, alla bidragsformer, inkomna inom samhällsvetenskap. Beviljandegraden har tagits fram genom att dividera antal beviljade med totala ansökningar. Avböjd har räknats med avslag då inga belopp redovisas för dessa ansökningar.

ÅR	ANSÖKNINGAR	BEVILJADE	BEVILJADE I PROCENT	TOTALT BELOPP I KRONOR
2021	878	133	15,1	600 704 200
2020	697	93	13,3	285 414 868
2019	737	98	13,3	384 455 333
2018	754	106	14,0	389 181 940
2017	916	100	10,9	278 006 750
2016	699	90	12,9	450 794 096
2015	615	88	14,3	180 115 450

Tabell g: Utfall inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap. (Forte)

Nedan följer jämförande statistik mellan forskningsämnena företagsekonomi, nationalekonomi, ekonomisk historia, psykologi, sociologi och statsvetenskap.

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
2021	53	45	12	8	38	108	18
2020	32	37	9	6	41	104	22
2019	41	35	11	7	62	118	24
2018	47	27	6	4	54	89	22
2017	68	67	15	5	60	140	33
2016	42	39	5	3	60	107	23
2015	47	25	9	4	44	114	21
TOTALT	330	275	67	37	359	780	163

Tabell 10: Antal ansökningar för respektive ämne och år. (Forte)

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
2021	3	9	1	1	2	23	3
2020	1	2	1	2	3	20	2
2019	3	6	1	1	6	12	3
2018	2	4	0	0	4	10	5
2017	6	6	4	0	4	22	4
2016	3	5	0	0	3	22	3
2015	8	4	0	0	5	17	4
TOTALT	26	36	7	4	27	126	24

Tabell 11: Antal beviljade ansökningar för respektive ämne och år. (Forte)

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
2021	13 788 000	72 502 000	4 360 000	16 063 000	4 860 000	107 701 400	15 827 000
2020	1 130 000	4 736 476	3 900 000	8 870 000	9 500 000	70 397 062	3 633 330
2019	10 865 000	22 483 333	3 800 000	2 000 000	22 660 000	40 370 000	15 700 000
2018	6 578 000	14 549 000	0	0	11 590 000	26 640 000	21 044 000
2017	20 028 423	15 770 000	13 997 000	0	8 260 000	59 060 854	13 510 000
2016	39 300 000	11 036 900	0	0	9 480 000	151 760 000	6 810 000
2015	20 540 000	10 630 000	0	0	13 175 000	30 940 000	9 560 000
TOTALT	112 229 423	151 707 709	26 057 000	26 933 000	79 525 000	486 869 316	86 084 330

Tabell 12: Beviljad summa i kronor för respektive ämne och år. (Forte)

Utifrån ovanstående tabeller kan beviljandegrad räknas fram. Nedan följer tre tabeller där beviljandegrad räknats ut för respektive ämne och år. Tabell 13 visar beviljandegraden inom ämnet. Den har räknats fram genom att dividera antal beviljade ansökningar med totala ansökningar för respektive ämne. Beviljandegraden i tabell 14 har räknats fram genom att dividera antal beviljade ansökningar för respektive ämne med antal beviljade ansökningar inom samhällsvetenskap. I tabell 15 är beviljandegraden framräknad genom att dividera antal beviljade ansökningar för respektive ämne med totala antalet ansökningar inom samhällsvetenskap.

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	5,7	20,0	8,3	12,5	5,3	21,3	16,7
2020	3,1	5,4	11,1	33,3	7,3	19,2	4,5
2019	7,3	17,1	9,1	14,3	9,7	10,2	12,5
2018	4,3	14,8	0,0	0,0	7,4	11,2	22,7
2017	8,8	9,0	26,7	0,0	6,7	15,7	12,1
2016	7,1	12,8	0,0	0,0	5,0	20,6	13,0
2015	17,0	16,0	0,0	0,0	11,4	14,9	19,0
GENOMSNIITT	7,6	13,6	7,9	8,6	7,5	16,1	14,4

Tabell 13: Beviljandegrad inom respektive ämne, anges i procent. (Forte)

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	2,3	6,8	0,8	0,8	1,5	17,3	2,3
2020	1,1	2,2	1,1	2,2	3,2	21,5	2,2
2019	3,1	6,1	1,0	1,0	6,1	12,2	3,1
2018	1,9	3,8	0,0	0,0	4,8	9,4	4,7
2017	6,0	6,0	4,0	0,0	4,0	22,0	4,0
2016	3,3	5,6	0,0	0,0	3,3	24,4	3,3
2015	9,1	4,5	0,0	0,0	5,7	19,3	4,5
GENOMSNIITT	3,8	5,0	1,0	0,6	4,1	18,0	3,4

Tabell 14: Beviljandegrad baserat på antal beviljade inom samhällsvetenskap, anges i procent. (Forte)

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	0,3	1,0	0,1	0,1	0,2	2,6	0,3
2020	0,1	0,3	0,1	0,3	0,4	2,9	0,3
2019	0,4	0,8	0,1	0,1	0,8	1,6	0,4
2018	0,3	0,5	0,0	0,0	0,5	1,3	0,7
2017	0,7	0,7	0,4	0,0	0,4	2,4	0,4
2016	0,4	0,7	0,0	0,0	0,4	3,1	0,4
2015	1,3	0,7	0,0	0,0	0,8	2,8	0,7
GENOMSNIITT	0,5	0,7	0,1	0,1	0,5	2,4	0,5

Tabell 15: Beviljandegrad baserat på totalt antal sökande inom samhällsvetenskap, anges i procent. (Forte)

Formas

Formas är ett statligt forskningsråd för hållbar utveckling. Formas fördelar årligen drygt 1,8 miljarder kronor till olika forskningsprojekt inom verksamhetsområdena miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Miljöområdet står för cirka 45 procent av de utbetalda forskningsmedlen. Areella näringar och samhällsbyggnad är fördelat på 30 respektive 25 procent av Formas utbetalade forskningsmedel.

Cirka en tredjedel av forskningsmedlen delas ut genom den årliga öppna utlysningen, där forskare själva identifierar forskningsbehov inom Formas verksamhetsområden. Främst finansieras forskning som rör klimat, cirkulär ekonomi, livsmedel, jordbruk, skogsbruk och stadsplanering. Resterande del av forskningsmedlen går främst till riktade nationella och

internationella satsningar som fokuserar på ett visst forskningsområde. Det kan vara inom Formas fyra nationella forskningsprogram (för närvarande klimat, hållbart samhällsbyggande livsmedel, samt hav och vatten), ett specifikt uppdrag från regleringsbrevet eller där det av annan anledning uppstår forskningsbehov. Formas har också utlysningar knutna till de strategiska innovationsprogram som drivs i samverkan med Vinnova och Energimyndigheten. Formas är ansvarig finansiär för programmet Smart Built Environment.

Organisation och beslutsprocess

Myndigheten leds av en generaldirektör som tillsammans med fyra ansvariga avdelningschefer samt förvaltningschef och kommunikationschef utgör Formas ledningsgrupp. En förordning med en instruktion samt två regleringsbrev från Miljödepartementet och Näringsdepartementet styr myndighetens arbete.

Formas forskarråd består av tretton ledamöter, varav sju är forskare valda av forskarsamhället och sex är samhällsrepresentanter utsedda av regeringen. Forskarrådet fattar beslut om de forskningsmedel som fördelas. Rådet för evidensbaserad miljöanalys beslutar om vilka frågor som ska besvaras i Formas systematiska forskningssammanställningar.

Efter att ansökan kontrollerats att den ligger inom Formas ansvarsområden samt utlysningens ramar går den vidare till en beredningsgrupp för bedömning. För den årliga öppna utlysningen finns tio beredningsgrupper som ansvarar för olika tematiska områden. Ledamöterna till beredningsgrupperna utses årligen. Särskilda beredningsgrupper med kompetens på det aktuella området utses till riktade utlysningar. Ordföranden leder tillsammans med vice ordförande en beredningsgrupps arbete, men bedömer inte ansökningarna. Detta arbete utförs av ledamöterna vilka i majoritet är aktiva forskare i Sverige eller utomlands. Personer som använder resultat från forskning i sina verksamheter agerar också ledamöter. Varje ansökan granskas av fyra personer, som bedömer och betygsätter ansökningarna efter gällande kriterier enligt en sjugradig skala.

Statistik

Per e-post har en Excelfil erhållits som ligger till grund för nedanstående redovisad statistik. Excelfilen innehåller data om ansökningar till Formas från alla forskningsområden till och med år 2020. I den erhållna Excelfilen anges sökt* belopp. Det kan därmed vara så att det ej stämmer helt överens med den faktiska erhållna summan. I övrigt har filen filtrerats enligt ämne, år, beviljad eller ej beviljad ansökan.

Tabellen nedan sammanfattar ansökningar, alla bidragsformer, inkomna inom samhällsvetenskap. Beviljandegraden har tagits fram genom att dividera antal beviljade med totala ansökningar. Avböjd har räknats som avslag, då inga belopp redovisas för dessa ansökningar.

ÅR	ANSÖKNINGAR	BEVILJADE	BEVILJADE I PROCENT	TOTALT *SÖKT BELOPP I KRONOR
2021	-	-	-	-
2020	700	131	18,7	395 677 355
2019	447	102	22,8	374 109 670
2018	528	98	18,6	437 957 719
2017	373	69	18,5	216 173 498
2016	324	65	20,1	223 180 547
2015	242	48	19,8	209 544 000

Tabell 16: Utfall inom forskningsområdet samhällsvetenskap. (Formas)

Nedan följer jämförande statistik mellan forskningsämnena företagsekonomi, nationalekonomi, ekonomisk historia, psykologi, sociologi och statsvetenskap.

ÅR	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	-	-	-	-	-	-	-
2020	72	76	6	18	15	42	33
2019	31	40	8	6	7	22	29
2018	34	42	4	14	9	37	32
2017	43	36	3	5	7	16	33
2016	26	36	2	12	6	18	16
2015	9	26	4	14	4	13	18
TOTALT	215	256	27	69	48	148	161

Tabell 17: Antal ansökningar för respektive ämne och år. (Formas)

ÅR	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	-	-	-	-	-	-	-
2020	12	16	0	1	2	6	12
2019	5	7	0	3	2	10	11
2018	4	8	0	3	1	9	6
2017	10	1	0	1	1	0	6
2016	3	5	0	1	2	4	4
2015	1	4	0	4	1	1	4
TOTALT	35	41	0	13	9	30	43

Tabell 18: Antal beviljade ansökningar för respektive ämne och år. (Formas)

ÅR	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	-	-	-	-	-	-	-
2020	26 239 421	87 607 302	0	300 000	4 968 339	6 437 747	64 749 280
2019	12 728 479	23 379 576	0	8 994 124	5 933 925	26 417 741	46 083 265
2018	39 085 498	18 668 193	0	6 022 064	4 440 185	34 025 381	20 997 959
2017	18 642 761	5 265 400	0	2 825 589	2 963 939	0	31 771 156
2016	3 589 591	20 903 184	0	2 993 184	7 427 073	12 871 773	25 038 143
2015	2 981 000	9 924 000	0	16 335 000	196 000	45 000 000	12 555 000
TOTALT	103 266 750	165 747 655	0	37 469 961	25 929 461	124 752 642	201 194 803

Tabell 19: Sökt belopp i kronor för respektive ämne och år. (Formas)

Utifrån ovanstående tabeller kan beviljandegrad räknas fram. Nedan följer tre tabeller där beviljandegrad räknats ut för respektive ämne och år. Tabell 20 visar beviljandegraden inom ämnet. Den har räknats fram genom att dividera antal beviljade ansökningar med totala ansökningar för respektive ämne. Beviljandegraden i tabell 21 har räknats fram genom att dividera antal beviljade ansökningar för respektive ämne med antal beviljade ansökningar inom samhällsvetenskap. I tabell 22 är beviljandegraden framräknad genom att dividera antal beviljade ansökningar för respektive ämne med totala antalet ansökningar inom samhällsvetenskap.

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	-	-	-	-	-	-	-
2020	16,7	21,1	0,0	5,6	13,3	14,3	36,4
2019	16,1	17,5	0,0	50,0	28,6	45,5	37,9
2018	11,8	19,0	0,0	21,4	11,1	24,3	18,8
2017	23,3	2,8	0,0	20,0	14,3	0,0	18,2
2016	11,5	13,9	0,0	8,3	33,3	22,2	25,0
2015	11,1	15,4	0,0	28,6	25,0	7,7	22,2
GENOMSNIITT	15,1	15,0	0,0	22,3	21,0	19,0	26,4

Tabell 20: Beviljandegrad inom respektive ämne, anges i procent. (Formas)

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	-	-	-	-	-	-	-
2020	9,2	12,2	0,0	0,8	1,5	4,6	9,2
2019	4,9	6,9	0,0	2,9	2,0	9,8	10,8
2018	4,1	8,2	0,0	3,1	1,0	9,2	6,1
2017	14,5	1,4	0,0	1,4	1,4	0,0	8,7
2016	4,6	7,7	0,0	1,5	3,1	6,2	6,2
2015	2,1	8,3	0,0	8,3	2,1	2,1	8,3
GENOMSNIITT	6,6	7,5	0,0	3,0	1,9	5,3	8,2

Tabell 21: Beviljandegrad baserat på antal beviljade inom samhällsvetenskap, anges i procent. (Formas)

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	-	-	-	-	-	-	-
2020	1,7	2,3	0,0	0,1	0,3	0,9	1,7
2019	1,1	1,6	0,0	0,7	0,4	2,2	2,5
2018	0,8	1,5	0,0	0,6	0,2	1,7	1,1
2017	2,7	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	1,6
2016	0,9	1,5	0,0	0,3	0,6	1,2	1,2
2015	0,4	1,7	0,0	1,7	0,4	0,4	1,6
GENOMSNIITT	1,3	1,5	0,0	0,6	0,4	1,1	1,6

Tabell 22: Beviljandegrad baserat på totalt antal sökande inom samhällsvetenskap, anges i procent. (Formas)

Vinnova

Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet som har till uppdrag att stärka Sveriges innovationsförmåga och bidra till hållbar tillväxt. Myndigheten ligger under Näringsdepartementet och är en nationell kontaktmyndighet för EU:s ramprogram för forskning och innovation. Vinnova är även regeringens expertmyndighet inom det innovationspolitiska området. Verksamheten styrs av regeringens instruktion och arbetet utgår från FN:s Agenda 2030. Årligen satsar Vinna cirka tre miljarder kronor på forskning och innovation. Huvudkontoret finns i Stockholm, med filialer i Bryssel, Silicon Valley och Tel Aviv. Investeringsrollen är Vinnovas kärnuppgift och består huvudsakligen av publika utlysningar.

För att skapa riktning, långsiktiga satsningar och samspel mellan innovativa lösningar

och den infrastruktur, regelverk och efterfrågan som krävs för att innovationerna ska göra skillnad, arbetar Vinnova inom tio områden. Inom dessa områden mobiliseras aktörer från olika delar av samhället mot gemensamma mål, viktiga behov identifieras och forskning och innovation finansieras som främjar utvecklingen. Hållbarhet, jämställdhet och internationell konkurrenskraft är prioriterade perspektiv inom alla områden. De tio områdena är: Hållbar industri, Hållbar precisionshälsa, Ekosystem för innovativa företag, Framtidsområdet, Hållbara matsystem, Hållbar samhällsbyggnad, Kompetensförsörjning, Hållbar mobilitet, Digital omställning och Offentlig sektor. Satsningar inom varje område presenteras på Vinnovas hemsida liksom aktuella utlysningar.

Vinnova har som uppgift att möjliggöra för organisationer att tillsammans lösa utmaningar genom innovation. Detta görs även i nationella och internationella samarbeten med andra organisationer. Exempel på sådana satsningar är Testbädd Sverige, Utmaningsdriven innovation, Strategiska innovationsprogram och Horisont Europa. Inom respektive satsning återfinns flertalet projekt, organisationer samt utlysningar för finansiering.

Organisation och beslutsprocess

Vilka typer av organisationer som kan söka bidrag specificeras i respektive utlysning. Samtliga kostnader inom projektet finansieras vanligen ej. Därmed behövs andra medel inom projektet som täcker en del av kostnaderna. Varje utlysning har särskilda formella krav som måste uppfyllas. Det kan gälla ålder på medverkande företag eller antal samverkande parter. Bedömningskriterierna anges i respektive utlysning.

I en typisk ansökan skall deltagare i projektet redogöras för. Koordinatören är den organisation som sköter kontakten med Vinnova och Projektledaren är den person som sköter kontakten med Vinnova. Övriga samarbetspartners, projektparter, ska också redogöras för. Projektet ska beskrivas, men också klassificeras. Klassificeringen görs av den sökande och gäller behovsområde, produktområde och forskningsområde.

Inkomna ansökningar fördelas mellan olika bedömare. Alla bedömare är kunniga inom det område ansökan gäller och ofta tas det hjälp av särskilt utsedda bedömare för att satsningarna ska hålla så hög kvalitet som möjligt. Efter den första bedömningen följer ett bedömningsmöte med bedömarna och Vinnovas handläggare. På detta möte diskuteras ansökningarna och bedömarna rekommenderar ansökningar som ska beviljas finansiering. I vissa fall kallas sökande till intervju. Vinnova tar slutligen beslut om vem som får finansiering och hur stor andel av kostnaderna som täcks för varje organisation. Processen tar olika lång tid beroende på antal ansökningar.

För varje ansökan bedöms alltid tre huvudkriterier:

- Potential: Vi analyserar vilka effekter och vilket värde vi kan förvänta oss av projektet och vilken betydelse det kommer att ha för samhället om projektet når sina mål.
- Aktörer: Vi bedömer deltagarnas förmåga att genomföra projektet och nå önskade resultat och effekter
- Genomförbarhet: Vi tittar på hur realistisk och trovärdig projektplanen är, både för att genomföra projektet och för att uppnå önskade resultat.

Kriterierna kan ha olika innebörd för utlysningarna, vilket beskrivs närmare i respektive utlysningstext.

Statistik

Den statistik som presenteras nedan är hämtad från databasen SweCRIS. En sökning har gjorts på Vinnova som finansiär och forskningsämnesområdet samhällsvetenskap för de aktuella årtalen. Databasen visar endast beviljade ansökningar. Därmed kan inte beviljandegraden räknas fram på samma vis som för ovanstående myndigheter.

Tabellen nedan sammanfattar ansökningar, alla bidragsformer, inkomna inom samhällsvetenskap.

ÅR	BEVILJADE ANSÖKNINGAR	TOTALT BELOPP
2021	36	52 948 373
2020	11	143 317 156
2019	32	108 475 813
2018	46	107 146 703
2017	41	248 062 816
2016	46	141 982 830
2015	27	35 033 675

Tabell 23: Utfall inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap. (Vinnova)

Nedan följer jämförande statistik mellan forskningsämnena företagsekonomi, nationalekonomi, ekonomisk historia, psykologi, sociologi och statsvetenskap.

ÅR	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
2021	15	0	0	0	1	1	2
2020	5	2	1	0	0	0	0
2019	12	3	0	0	1	1	1
2018	18	1	0	0	0	1	0
2017	17	4	0	1	0	1	1
2016	21	5	0	0	0	1	0
2015	3	0	0	0	0	2	0
TOTALT	91	15	1	1	2	7	4

Tabell 24: Antal beviljade ansökningar för respektive ämne och år. (Vinnova)

ÅR	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
2021	10 124 330	0	0	0	9 999 944	5 000 000	3 837 120
2020	12 110 523	100 250 000	20 506 633	0	0	0	0
2019	46 291 535	4 999 177	0	0	499 074	1 900 000	1 871 626
2018	41 623 792	1 710 764	0	0	0	15 000	0
2017	27 609 081	69 900 000	0	33 286 932	0	127 480	3 234 900
2016	33 802 557	38 214 894	0	0	0	2 439 166	0
2015	1 641 410	0	0	0	0	2 803 318	0
TOTALT	173 203 228	215 074 835	20 506 633	33 286 932	10 499 018	12 284 964	8 943 646

Tabell 25: Beviljad summa i kronor för respektive ämne och år. (Vinnova)

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
2021	41,7	0	0	0	2,8	2,8	5,6
2020	45,5	18,2	9,1	0	0	0	0
2019	37,5	9,4	0	0	3,1	3,1	3,1
2018	39,1	2,2	0	0	0	2,2	0
2017	41,5	9,8	0	2,4	0	2,4	2,4
2016	45,7	10,9	0	0	0	2,2	0
2015	11,1	0	0	0	0	7,4	0
GENOMSNIITT	37,4	7,2	3,1	0,3	0,8	2,9	1,6

Tabell 26: Beviljandegrad baserat på antal beviljade inom samhällsvetenskap, anges i procent. Vinnova.

Kommentarer kring statlig finansiering

Av de fyra myndigheter som redovisats ovan, presterar forskningsämnet företagsekonomi bäst i Vinnovas utlysningar. Dels i antal beviljade projekt i jämförelse med de andra forskningsämnena, men även i beviljad summa jämfört mot övriga forskningsfinansiärer. Däremot erhåller nationalekonomi en högre total summa från Vinnova. Dock är det värt att notera att ett projekt inom nationalekonomi erhöll 100 000 000 kronor år 2020, vilket är betydligt högre än övriga finansierade projekt. Vad det gäller övriga myndigheter, presterar nationalekonomi bäst gällande erhållit belopp inom forskningsämnesgruppen ekonomi och näringsliv. Med undantag för Vinnova, presterar nationalekonomi även bäst inom ekonomi och näringsliv gällande beviljade ansökningar, även om företagsekonomi har likvärdigt antal sökande. Det är med andra ord antalet beviljade ansökningar hos Vinnova som gör att företagsekonomi hamnar på ett högre totalt och genomsnittligt antal beviljade ansökningar.

Sociologi är det ämne som erhållit högst beviljad summa hos de fyra myndigheterna sammanräknat. Sociologi är också ämnet som har flest ansökningar och flest beviljade ansökningar i jämförelsen. Följande tabeller visar utfallet av totala ansökningar under åren 2015 – 2021 hos de fyra statliga finansiärerna för respektive forskningsämne. Totalen och genomsnittet för alla forskningsfinansiärer är också framräknat. Det bör dock noteras att vissa forskningsämnen presterar bättre hos vissa forskningsfinansiärer och mindre bra hos andra, vilket kan bero på att inriktningen passar bättre för vissa ämnen. Då majoriteten av Vetenskapsrådets utlysningar är forskarinitierad forskning där forskarna själva formulerar forskningsidéer i sina ansökningar, står också de jämförda forskningsämnena inför en mer jämlik konkurrens. Däremot visar sammanställningen att forskningsämnet företagsekonomi presterar mindre bra vad gäller beviljade ansökningar och beviljad summa för forskningsprojekt hos Vetenskapsrådet jämfört med de andra forskningsämnena.

FORSKNINGS- FINANSIÄR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
VR	433	420	173	68	585	680	738
Forte	330	275	67	37	359	780	163
Formas*	215	256	27	69	48	148	161
Vinnova	-	-	-	-	-	-	-
TOTALT	978	951	267	174	992	1608	1062
GENOMSNIITT	326	317	89	58	331	536	354

Tabell 27: Totalt antal ansökningar under perioden 2015–2021 (*Formas t.o.m 2020) för respektive ämne och forskningsfinansiär.

FORSKNINGS-FINANSIÄR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
VR	28	70	30	4	118	97	133
Forte	26	36	7	4	27	126	24
Formas*	35	41	0	13	9	30	43
Vinnova	91	15	1	1	2	7	4
TOTALT	180	162	38	22	156	260	204
GENOMSNIITT	45	41	10	6	39	65	51

Tabell 28: Totalt antal beviljade ansökningar under perioden 2015–2021 (*Formas t.o.m 2020) för respektive ämne och forskningsfinansiär.

FORSKNINGS-FINANSIÄR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
VR	98 068 558	293 640 864	132 015 018	15 282 000	556 536 590	396 514 644	556 201 819
Forte	112 229 423	151 707 709	26 057 000	26 933 000	79 525 000	486 869 316	86 084 330
Formas*	103 266 750	165 747 655	0	37 469 961	25 929 461	124 752 642	201 194 803
Vinnova	173 203 228	215 074 835	20 506 633	33 286 932	10 499 018	12 284 964	8 943 646
SUMMA	486 767 959	826 171 063	178 578 651	112 971 893	672 490 069	1 020 421 566	852 424 598
GENOMSNIITT	121 691 990	206 542 766	44 644 663	28 242 973	168 122 517	255 105 392	213 106 150

Tabell 29: Total beviljad summa under perioden 2015–2021 (*Formas t.o.m 2020) för respektive ämne och forskningsfinansiär.

Beviljandegraden inom det egna ämnet (tabell 31) kan jämföras mot beviljandegraden inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap för respektive forskningsfinansiär (tabell 30).

FORSKNINGS-FINANSIÄR	BEVILJANDEGRAD, GENOMSNIITT
VR	13,5
Forte	13,4
Formas*	19,8
Vinnova	-
GENOMSNIITT	15,6

Tabell 30: Genomsnittlig beviljandegrad inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap under perioden 2015–2021. (*Formas t.o.m 2020) för respektive forskningsfinansiär, anges i procent.

Inom forskningsämnesgruppen ekonomi och näringsliv ligger nationalekonomi nära genomsnittet för samhällsvetenskap. Företagsekonomi och ekonomisk historia ligger båda under genomsnittet. Även ekonomisk geografi ligger under genomsnittet, medan psykologi, sociologi och statsvetenskap ligger över genomsnittet för samhällsvetenskap.

FORSKNINGS-FINANSIÄR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
VR	6,2	16,9	16,7	6,3	20,3	14,1	17,9
Forte	7,6	13,6	7,9	8,6	7,5	16,1	14,4
Formas*	15,1	15,0	0,0	22,3	21,0	19,0	26,4
Vinnova	-	-	-	-	-	-	-
GENOMSNIITT	9,6	15,2	8,2	12,4	16,2	16,4	19,6

Tabell 31: Genomsnittlig beviljandegrad under perioden 2015–2021 (*Formas t.o.m 2020) för respektive ämne och forskningsfinansiär baserat på antal ansökningar inom egna ämnet, anges i procent.

Vad gäller beviljandegrad inom det egna ämnet varierar utfallet för forskningsämnena hos de olika forskningsfinansiärerna. Återigen är det intressant att se till Vetenskapsrådet, där merparten av utlysningarna ger forskarna möjlighet att själva formulera forskningsidéer i sina ansökningar. Här presterar företagsekonomi sämst inom det egna ämnet (tätt följt av ekonomisk geografi). Övriga forskningsämnen i jämförelsen ligger över Vetenskapsrådets genomsnitt för samhällsvetenskap. Företagsekonomi presterar bäst inom det egna ämnet hos Formas. Men, Formas har också ett högre genomsnitt inom samhällsvetenskap, jämfört med Vetenskapsrådet och Forte, och företagsekonomi når inte upp till det genomsnittet.

Företagsekonomi har det högsta genomsnittet av beviljandegraden baserat på antal beviljade inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap (tabell 32). Detta beror främst på den höga beviljandegraden hos Vinnova. Överlag varierar beviljandegraden baserat på antal beviljade inom samhällsvetenskap mellan de olika forskningsämnena och forskningsfinansiärerna. Detta kan bero på inriktning hos forskningsfinansiärerna. I tabell 33 visas den genomsnittliga beviljandegraden baserat på antal sökande inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap. Här saknas uppgifter från Vinnova, vilket gör att förhållandet mellan de olika forskningsämnena varierar något jämfört med tabell 32.

FORSKNINGS-FINANSIÄR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
VR	2,6	6,7	2,8	0,4	11,4	9,3	12,6
Forte	3,8	5,0	1,0	0,6	4,1	18,0	3,4
Formas*	6,6	7,5	0,0	3,0	1,9	5,3	8,2
Vinnova	37,4	7,2	3,1	0,3	0,8	2,9	1,6
GENOMSNIITT	12,6	6,6	1,7	1,1	4,6	8,9	6,5

Tabell 32: Genomsnittlig beviljandegrad under perioden 2015–2021 (*Formas t.o.m 2020) för respektive ämne och forskningsfinansiär baserat på antal beviljade inom samhällsvetenskap, anges i procent.

FORSKNINGS-FINANSIÄR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
VR	0,4	0,9	0,4	0,1	1,5	1,2	1,7
Forte	0,5	0,7	0,1	0,1	0,5	2,4	0,5
Formas*	1,3	1,5	0,0	0,6	0,4	0,4	1,6
Vinnova	-	-	-	-	-	-	-
GENOMSNIITT	0,7	1,0	0,2	0,3	0,8	1,3	1,2

Tabell 33: Genomsnittlig beviljandegrad under perioden 2015–2021 (*Formas t.o.m 2020) för respektive ämne och forskningsfinansiär baserat på totalt antal sökande inom samhällsvetenskap, anges i procent.

Det är svårt att säga exakt vad som gör att vissa forskningsämnen presterar bättre är andra baserat på ovan statistik. För att få svar på det hade en mer ingående studie om själva bedömningen behövts. Däremot kan det antas att de utlysningar som Vinnova gör är mer lämpade för forskningsämnet företagsekonomi. Likaså kan det antas att den inriktning som Forte har passar bättre för forskningsämnet sociologi, som presterat bäst där.

En annan anledning skulle kunna bero på antalet ansökningar. Fler ansökningar, givet god kvalitet, ger möjlighet till fler beviljade forskningsprojekt. Antalet ansökningar kan påverka det totala utfallet av beviljade ansökningar, erhållet belopp, beviljandegraden baserat på antal sökande och beviljade inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap. Det skulle kunna antas att ett större forskningsämne borde generera fler ansökningar om forsknings-

medel. Tabell 34 visar antalet studenter som var registrerade inom respektive ämne under höstterminen 2021, vilket även indikerar antalet anställda lärare/forskare. Med tanke på forskningsämnet företagsekonomi storlek skulle man kunna förvänta fler ansökningar jämfört mot övriga ämnen. Dock är så inte fallet.

	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS- VETENSKAP (50601)
HT-2021	30 282	11 993	1 784	Saknar uppgift	12 248	7 756	6 581

Tabell 34: Antal registrerade studenter för respektive ämne under höstterminen 2021 (Universitetskanslersämbetet (UKÄ) 2022).

En annan anledning kan vara att det finns andra forskningsfinansiärer än de fyra myndigheter som presenterats ovan, som passar bättre för forskningsämnet företagsekonomi. Av den anledningen följer en kartläggning av privat finansiering med relevans för forskningsämnet företagsekonomi.

Privat finansiering

Det finns många privata stiftelser i Sverige av olika storlekar och med olika inriktningar. I flera fall har grundaren för respektive stiftelse varit en framgångsrik affärsperson som velat göra något gott för samhället. En stiftelse har vanligen prioriterade forskningsområden och stadgar som guidar beredningsgrupper som i sin tur bedömer enskilda forskningsprojekt (Olofsson, 2021). Icke-vinstdrivande stiftelser utgör den största delen av privat forskningsfinansiering till svenska lärosäten. Privat forskningsfinansiering kan även bestå av donationer från enskilda privatpersoner, insamlingar via crowdfunding och privata företag (Castensson, 2017). De privata forskningsfinansiärer som presenteras nedan riktar sig i någon utsträckning mot företagsekonomi.

Riksbankens jubileumsfond

Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond (RJ) är en fristående stiftelse vars syfte är att understödja och främja humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. RJ grundades 1962 med ett beslut i riksdagen om att godkänna en donation från Sveriges riksbank. Två år senare beslutade riksdagen att inrätta en stiftelse för donationen och 1988 fick RJ nya stadgar och blev därmed en självständig finansiell aktör. De idag gällande stadgarna anger bland annat:

- Att företräde ska ges åt forskningsområden, vilkas medelsbehov inte är så väl tillgodosedda på annat sätt.
- Att fondens medel speciellt ska användas för att stödja stora och långsiktiga forskningsprojekt.
- Att nya forskningsuppgifter som kräver snabba och kraftiga insatser särskilt ska uppmärksammas.
- Att fonden ska söka främja kontakter med internationell forskning.

Årligen utlyser RJ forskningsfinansiering för individuella forskare samt för mindre och större grupper inom samhällsvetenskap och humaniora. Merparten av RJ:s utlysningar är

öppna med forskarformulerade problemställningar. RJ Program kan sökas av större forskargrupper med svensk anknytning och beviljas för sex till åtta år. Det genomsnittliga beloppet för beviljade program är cirka 35 miljoner kronor. RJ Projekt söks av enskild forskare eller mindre forskargrupper med svensk anknytning och beviljas för upp till tre år. RJ Infrastruktur för forskning syftar till att möjliggöra och främja framtida forskning och kan sökas av enskild person eller mindre grupper med svensk anknytning. Finansiering beviljas för maximalt fyra år. Ansökan till dessa bidragsformer sker under januari, beslut meddelas i oktober och projekt och program startar året därpå.

Forskare kan även söka medel till konferenser, vetenskapliga nätverk och dylikt under hela året. Exempelvis RJ Forskningsinitiering där beslut fattas cirka sex gånger per år. Mer riktade insatser görs även inom humaniora och samhällsvetenskap. Dessa kan bland annat komma av utvärderingar av pågående verksamheter, konferenser, beredningsgrupper eller från styrelsen. Under 2021 beviljade RJ 503 500 000 kronor i forskningsmedel.

Organisation och beslutsprocess

Det är stiftelsens styrelse som fattar beslut om forskningsfinansiering. Styrelsen består av 12 ledamöter, varav sex riksdagsledamöter, fyra från akademien och två med finansförvaltningserfarenhet. Inför beslutet om beviljade ansökningar har inkomna ansökningar bedömts och prioriterats i en eller flera av RJ:s beredningsgrupper. Det finns nio beredningsgrupper som vardera består av ett antal forskare och en forskningssekreterare. Varje forskare utses för fyra år och hälften av ledamöterna byts ut vartannat år för en succesiv förnyelse.

Beredningsprocessen sker i två steg. I den andra bedömningsomgången granskas ansökningarna som regel av externa sakkunniga inom eller utom landet. Skriftliga och muntliga instruktioner ges både till ledamöterna i beredningsgrupperna och till de externa sakkunniga inför bedömningsarbetet. Beslut om anslag baseras endast på direkta bedömningar av ansökningarnas vetenskapliga kvalitet. De baseras exempelvis inte på indirekta värderingar så som bibliometriska data. RJ har även rutiner för uppföljning och utvärdering av anslag.

Statistik

Den statistik som redovisas nedan är dels hämtad från databasen SweCRIS. En sökning har gjorts i SweCRIS på RJ som finansär och forskningsämnesområdet samhällsvetenskap för de aktuella årtalen. Databasen visar endast beviljade ansökningar.

Tabellen nedan sammanfattar ansökningar, alla bidragsformer, inkomna inom samhällsvetenskap.

ÅR	BEVILJADE ANSÖKNINGAR	TOTALT BELOPP
2021	-	-
2020	-	-
2019	38	184 917 005
2018	78	243 916 006
2017	75	126 948 998
2016	81	211 909 996
2015	99	344 716 002

Tabell 35: Utfall inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap. (RJ)

Nedan följer jämförande statistik mellan forskningsämnena företagsekonomi, nationalekonomi, ekonomisk historia, psykologi, sociologi och statsvetenskap.

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
2021	-	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	-	-
2019	4	4	3	0	3	1	6
2018	5	10	3	0	8	10	5
2017	6	6	2	0	4	7	5
2016	2	9	3	0	5	10	12
2015	7	5	3	0	6	10	13
TOTALT	24	34	14	0	26	38	41

Tabell 36: Antal beviljade ansökningar för respektive ämne och år. (RJ)

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
2021	-	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	-	-
2019	12 711 001	17 258 001	40 408 002	0	8 733 000	4 695 999	20 094 000
2018	10 562 999	33 787 000	2 288 000	0	72 490 001	58 636 002	17 385 001
2017	17 482 998	7 696 002	4 039 000	0	10 250 001	13 791 000	1 060 000
2016	1 318 000	53 192 997	7 118 001	0	18 891 000	14 551 999	71 086 002
2015	22 767 999	44 831 999	4 836 999	0	13 461 999	41 859 000	63 148 001

Tabell 37: Beviljad summa i kronor för respektive ämne och år. (RJ)

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATS-VETENSKAP (50601)
2021	-	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	-	-
2019	10,5	10,5	7,9	0	7,9	2,6	15,8
2018	6,3	12,7	3,8	0	10,1	12,7	6,3
2017	8,0	8,0	2,7	0	5,3	9,3	6,7
2016	2,5	11,1	3,7	0	6,2	12,3	14,8
2015	7,1	5,1	3,0	0	6,1	10,1	13,1
GENOMSNIITT	6,9	9,5	4,2	0,0	7,1	9,4	11,3

Tabell 38: Beviljandegrad baserat på antal beviljade inom samhällsvetenskap, anges i procent. (RJ)

Torsten Söderbergs stiftelse

Torsten Söderbergs stiftelse grundades 1960 och har till syfte att främja vetenskaplig forskning och vetenskaplig undervisnings- eller studieverksamhet av landsgagnelig innebörd varvid företrädevis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena ska komma i fråga. Stipendier delas årligen ut till forskningsprojekt, främst till disputerade och doktorander, som är verksamma i Sverige. Grunddonation till stiftelsen utgjordes av 20 000 stamaktier i förvaltningsaktiebolaget Ratos.

Alla ekonomiska discipliner samt gränsöverskridande forskning med ekonomi som utgångspunkt kan söka forskningsanslag inom området ekonomi. Doktorander kan söka maximalt fyra år på heltid och disputerade forskare kan söka stipendium för max två år i taget och 75 procent av heltid.

Organisation och beslutsprocess

Torsten Söderbergs stiftelses styrelse består av ordförande, vice ordförande, två ledamöter samt tre suppleanter. Stiftelsen har även vetenskapliga rådgivare knutna till sig bestående av fem professorer inom de angivna områdena. Dessa har utsetts permanent.

Stiftelsen öppnar för ansökningar om forskningsanslag en gång per år, i början av hösten. Beslut om beviljande eller avslag lämnas i början av december.

Statistik

Nedan redovisad statistik är hämtad från Torsten Söderbergs stiftelses årsredovisningar. Varje år redovisas de projekt som givits anslag under respektive huvudämne ekonomi, medicin och rättsvetenskap. Följande siffror är hämtade från huvudämnet ekonomi. Genom att söka på projekten i den gemensamma gruppen för ekonomi har dessa separerats på respektive forskningsämne i nedanstående tabeller.

Tabellen nedan sammanfattar ansökningar, alla bidragsformer, inkomna inom huvudämnet ekonomi.

ÅR	BEVILJADE ANSÖKNINGAR	TOTALT BELOPP
2021	-	-
2020	7	8 912 000
2019	4	5 655 500
2018	11	11 298 429
2017	19	20 099 543
2016	17	16 353 900
2015	20	21 921 617

Tabell 39: Utfall inom Projekt inom Ekonomi. (Torsten Söderbergs stiftelse)

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	ÖVRIGT
2021	-	-	-	-
2020	2	3	1	1
2019	0	3	1	0
2018	5	1	4	1
2017	7	6	3	3
2016	8	2	5	2
2015	6	2	10	2
TOTALT	28	17	24	9

Tabell 40: Antal beviljade ansökningar för respektive ämne och år. (Torsten Söderbergs stiftelse)

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	ÖVRIGT
2021	-	-	-	-
2020	2 175 000	4 160 000	942 000	1 635 000
2019	0	5 547 000	108 500	0
2018	6 715 000	282 500	2 534 000	1 766 929
2017	10 489 800	3 832 100	1 442 000	4 335 643
2016	6 926 130	2 137 020	4 520 750	2 770 000
2015	9 307 617	580 000	6 564 000	5 470 000
TOTALT	35 613 547	16 538 620	16 111 250	15 977 572

Tabell 41: Beviljad summa i kronor för respektive ämne och år. (Torsten Söderbergs stiftelse)

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	ÖVRIGT
2021	-	-	-	-
2020	28,6	42,9	14,3	14,3
2019	0,0	75,0	25,0	0,0
2018	45,5	9,1	36,4	9,1
2017	36,8	31,6	15,8	15,8
2016	47,1	11,8	29,4	11,8
2015	30,0	10,0	50,0	10,0
GENOMSNIITT	31,3	30,1	28,5	10,2

Tabell 42: Beviljandegrad baserat på antal beviljade inom Projekt inom Ekonomi, anges i procent. (Torsten Söderbergs stiftelse)

Ragnar Söderbergs stiftelse

Ragnar Söderbergs stiftelse är en privat stiftelse som utlyser projektanslag, postdocanställningar, biträdande universitetslektorat och infrastruktur- och nätverksstöd. Forskningsfinansieringen riktar sig mot akademiskt yngre forskare inom forskningsämnena medicin, ekonomi och rättsvetenskap. Stiftelsen grundades 1960 av företagsledaren Ragnar Söderberg och har sedan dess delat ut över en miljard kronor till förmån för svensk forskning. Grundkapitalet består av aktier i familjeföretaget Ratos. Under 2019–2020 har ytterligare generationsskifte inletts och därmed har familjemedlemmar ur fjärde generationen tagit över ansvaret.

Organisation och beslutsprocess

Ragnar Söderbergs stiftelses styrelse består av ordförande, vice ordförande, två ledamöter samt fyra suppleanter. Sedan sommaren 2021 har styrelsen anställt en ny VD. Stiftelsen har ett kontor med två anställda. Kansliet arbetar med en beredningsorganisation av professorer från de svenska lärosätena för att ta fram underlag för beslut om forskningsfinansiering.

Forskningsfinansiering ges till projekt om tre till fem år för yngre forskare vid svenska lärosäten. De ansökningar som inkommer till Ragnar Söderbergs stiftelse granskas och rankas av sakkunniga professorer från de svenska universiteten utifrån de sökandes meriter och kvalitet på forskningsplanen. Efter en individuell ranking träffas samtliga sakkunniga för att diskutera de projekt som erhållit högsta sammanlagda poäng, vilket leder till en slutlig rankinglista. Rankinglistan samt kommentarer om ansökningarna lämnas därefter till

styrelsen. De högst rankade forskarna kallas till intervju med styrelsen och en sakkunnig. Därpå värderar sakkunniga rankinglistan ännu en gång, vilken sedan ligger till grund för styrelsens beslut om beviljning. Inför varje ansökningsomgång utses nya sakkunniga, vilka är anonyma till efter beviljningstillfället.

Två av stiftelsens utlysningar har en annorlunda granskningsprocess. Till utlysningen Swedish Foundations' Starting Grant skickas endast de ansökningar som fått högsta betyg i Europeiska forskningsrådets (ECR) utlysning Starting grant. Utlysningen ger därmed en andra chans till finansiering för unga forskare som fått avslag från ERC trots höga betyg. Ingen ytterligare granskning görs av stiftelsen, utan de förlitar sig på den process som ERC:s europeiska granskare genomfört. Nomineringen av unga forskare till deltagande i Lindau Nobel Laureate Meetings sker i samarbete med Kungl. Vetenskapsakademien (KVA). Ansökningarna skickas till KVA:s kansli och Vetenskapsakademins ledamöter ansvarar för granskningen.

Statistik

Nedan redovisad statistik är hämtad från Ragnar Söderbergs stiftelses anslagsdatabas som finns tillgänglig på deras hemsida. Databasen är filtrerad på område: ekonomi, alla projekttyper samt respektive år. Genom att söka på projekten i den gemensamma gruppen för ekonomi har dessa separerats på respektive forskningsämne i nedanstående tabeller.

Tabellen nedan sammanfattar ansökningar, alla bidragsformer, inkomna inom huvudämnet ekonomi.

ÅR	BEVILJADE ANSÖKNINGAR	TOTALT BELOPP
2021	1	2 000 000
2020	0	0
2019	0	0
2018	3	10 300 000
2017	2	15 069 597
2016	3	20 190 197
2015	4	21 466 660

Tabell 43: Utfall inom Projekt inom Ekonomi. (Ragnar Söderbergs stiftelse)

Nedan följer jämförande statistik mellan forskningsämnena som är aktuella inom huvudämnet ekonomi, det vill säga företagsekonomi, nationalekonomi och ekonomisk historia.

ÅR	FÖRETAGS-EKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	ÖVRIGT
2021	0	0	0	1
2020	0	0	0	0
2019	0	0	0	0
2018	0	3	0	0
2017	0	1	1	0
2016	1	2	0	0
2015	2	2	0	0
TOTALT	3	8	1	1

Tabell 44: Antal beviljade ansökningar för respektive ämne och år. (Ragnar Söderbergs stiftelse)

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	ÖVRIGT
2021	0	0	0	2 000 0000
2020	0	0	0	0
2019	0	0	0	0
2018	0	10 300 000	0	0
2017	0	7 440 601	7 628 996	0
2016	7 492 640	12 697 557	0	0
2015	10 812 764	10 653 896	0	0
TOTALT	18 305 404	41 092 054	7 628 996	2 000 000

Tabell 45: Beviljad summa i kronor för respektive ämne och år. (Ragnar Söderbergs stiftelse)

ÅR	FÖRETAGS- EKONOMI (50202)	NATIONAL- EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	ÖVRIGT
2021	0	0	0	100
2020	0	0	0	0
2019	0	0	0	0
2018	0	100	0	0
2017	0	50,0	50,0	0
2016	33,3	66,7	0	0
2015	50,0	50,0	0	0
GENOMSnitt	11,9* 20,8**	38,1* 66,7**	7,1* 12,5**	14,3*

Tabell 46: Beviljandegrad baserat på antal beviljade inom Projekt inom Ekonomi, anges i procent. Genomsnitt *hela perioden 2015 – 2021 Genomsnitt **perioden 2015 – 2018. (Ragnar Söderbergs stiftelse)

Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse samt Thore Browaldhs stiftelse

Dessa stiftelser grundades i och med en avsättning på fem miljoner kronor från Handelsbankens styrelse 1961. Förslaget kom från dåvarande bankens VD Tore Browaldh och syftet var att skapa en stiftelse för samhällsvetenskaplig forskning inom främst företagsekonomi, nationalekonomi och ekonomisk historia. Alla tre som givit namn åt stiftelserna har spelat en stor roll för bankens utveckling och verkat som VD, styrelsens ordförande och som pensionärer har de utsetts till hedersordförande.

Stiftelsens viktigaste anslagsform är forskningsprogram som bedrivs vid högskolor och universitet. Huvudansvarig för programmet erhåller anslaget och kan sedan fördela pengarna till enskilda forskare. Den som leder programmet ska vara en meriterad forskare med dokumenterad erfarenhet som handledare. Det läggs även vikt vid att hjälpa och stimulera den svenska ekonomiska forskningens internationalisering. Wallanderstipendier ger stipendier motsvarande tre års full finansiering till nydisputerade doktorander. Hedeliusstipendier finansierar doktorandstudier utomlands och Browaldhstipendier ger medel för internationell rekrytering av yngre forskare inom ekonomi. Därmed spelar det stor roll vid bedömningen att de sökande får sina uppsatser och avhandlingar publicerade i de bästa utländska tidskrifterna. Det är även angeläget att stödja forskning som kan ge resultat för den praktiska verksamheten samt att stödja medier eller konferenser som kan omsätta teoretikernas resultat till dem som är praktiskt verksamma. För att stimulera nationellt och internationellt samarbete mellan forskare samt spridning av forskningsresultat ges även anslag för forskarutbyte och spridning.

Organisation och beslutsprocess

Man har strävat efter att se stiftelserna som en enhet. De båda stiftelserna har varsin styrelse, men det är samma tre personer som sitter med i båda två. Stiftelsen är en fristående vetenskaplig forskningsstiftelse och utser sina egna styrelsemedlemmar. Styrelsen har till uppgift att placera stiftelsernas medel samt bestämma hur stor del av avkastningen, minst 80 procent, som ska delas ut som forskningsmedel. Styrelsen har även till uppgift att utse nya ledamöter till forskningsnämnden.

Forskningsnämnden för de två stiftelserna har sammanslagits sedan år 2000. Ansökningarna till stiftelsen behandlas av stiftelsens forskningsnämnd. Det är även de som beslutar om vilka som ska beviljas forskningsmedel. Nämnden har tolv ledamöter och tre av dessa representeras av styrelsens medlemmar. Övriga ledamöter är professorer inom företagsekonomi, nationalekonomi och ekonomisk historia vid olika lärosäten. En stor del av arbetet sker i två beredningsgrupper, bestående av nämndens vetenskapliga ledamöter. Den ena gruppen har huvudämnet nationalekonomi och den andra gruppen huvudämnet företagsekonomi.

Statistik

Nedanstående statistik är hämtad från stiftelsens hemsida. Där redovisas de som erhållit forskningsmedel för vår respektive höst för varje år. Anslagen är vidare redovisade för nationalekonomer separat och företagsekonomi och ekonomisk historia gemensamt, men för respektive stipendium. I nedanstående tabell har anslagen sammanräknats per år. Genom att söka på projekten i den gemensamma gruppen för företagsekonomi och ekonomisk historia har dessa separerats i nedanstående tabeller. Alla stipendier är sammanräknade för respektive ämne.

Tabellen nedan sammanfattar alla ansökningar, alla bidragsformer, inkomna till stiftelsen.

ÅR	BEVILJADE ANSÖKNINGAR	TOTALT BELOPP
2021	148	195 435 000
2020	182	206 030 000
2019	204	208 069 000
2018	162	209 249 000
2017	176	208 617 000
2016	174	181 764 000
2015	168	173 871 000

Tabell 47: Utfall inom stiftelsens ansökningar. (JW, TH & TB:s stiftelser)

ÅR	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONALEKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)
2021	43	93	12
2020	70	85	27
2019	73	110	21
2018	47	89	26
2017	67	86	23
2016	50	98	26
2015	67	75	26
TOTALT	417	636	161

Tabell 48: Antal beviljade ansökningar för respektive ämne och år. (JW, TH & TB:s stiftelser)

ÅR	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONALEKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)
2021	64 524 000	114 927 000	16 344 000
2020	83 771 000	89 098 000	33 155 000
2019	80 756 000	105 870 000	21 443 000
2018	75 204 000	109 433 000	24 612 000
2017	72 262 000	103 475 000	32 880 000
2016	54 070 000	99 212 000	26 804 000
2015	62 221 000	87 076 000	24 574 000
TOTALT	492 808 000	709 091 000	179 812 000

Tabell 49: Beviljad summa i kronor för respektive ämne och år. (JW, TH & TB:s stiftelser)

ÅR	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONALEKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)
2021	29,1	62,8	8,1
2020	38,5	46,7	14,8
2019	35,8	53,9	10,3
2018	29,0	54,9	16,0
2017	38,1	48,9	13,1
2016	28,7	56,3	14,9
2015	39,9	44,6	15,5
GENOMSNIITT	34,2	52,6	13,2

Tabell 50: Beviljandegrad baserat på antal beviljade inom stiftelsens ansökningar, anges i procent. (JW, TH & TB:s stiftelser)

KK-stiftelsen

KK-stiftelsen (stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling) har som uppdrag att stärka Sveriges konkurrenskraft. Forskning och kompetensutveckling vid Sveriges högskolor och nya universitet, som sker i samverkan med näringslivet, kan finansieras av KK-stiftelsen. Stiftelsen grundades 1994 när de så kallade löntagarfonderna avskaffades. Genom ett regeringsbeslut överfördes ett startkapital på 3,6 miljarder kronor.

KK-stiftelsen har 10 program för projektstöd som syftar till att bidra till strategiskt starka forsknings- och utbildningsmiljöer på lärosätena. Programmet Prospekt ger nydisputerade forskare möjlighet att under ett till två år driva ett avgränsat forskningsprojekt i samverkan med näringslivspartners. Inom programmet HÖG löser forskare och näringslivspartners tillsammans problem utifrån gemensamt utformade frågeställningar och mål. Minst två företag ska medfinansiera varje projekt och bidra med minst det belopp som KK-stiftelsen bidrar med. KK-stiftelsens bidrag går till anställd vid lärosäte. Programmet sträcker sig under ett till fyra år. Expertkompetens är ett program som möjliggör utveckling av forskningsnära kurser för yrkesverksamma. Programmet är indelat i två steg med separata utlysningar. Projekttiden är 1,5 till 2 år. Avans är ett program som ger lärosäten och företag möjlighet att tillsammans utveckla utbildningsprogram på avancerad nivå. Programmet NU, Nätbaserad utbildning för internationell positionering, ger lärosäten möjlighet att utveckla och genomföra utbildningar på avancerad nivå och forskarnivå för internationell positionering.

Under tre månader till fyra år erbjuder programmet Rekryteringar en nyrekrytering av biträdande lektor, lektor, professor, internationell gästprofessor eller adjungerad professor/lektor till lärosäte eller näringsliv. Tjänsten ska utlysas öppet och KK-stiftelsen och lärosätet finansierar halva tjänsten var. Synergi är ett program som omfattar tre till fyra år. Flera delprojekt, som adresserar en väl avgränsad och även för näringslivet relevant kärnfråga, ryms här under samma forskningsprojekt. Forskningsprofiler är ett program där lärosäten tillsammans med näringslivspartners vidareutvecklar ett utpekat strategiskt viktigt forskningsområde med potential att bli internationellt framstående. Tidigare finansiering från KK-stiftelsen eller annan forskningsfinansiär för den aktuella miljön förutsätts. I programmet företagsforskarskolor bedriver lärosäten forskarutbildning inom ett område som har vetenskapliga styrkor och utvecklingsmöjligheter för näringslivet. Sex till tjugo doktorander ingår vanligen i forskarskolan och medfinansiering förutsätts från lärosätet samt deltagande företag. KK-miljöer är ett program som stödjer lärosäten i sin profilering av forskning och utbildning på avancerad nivå. Tillsammans med företagspartners driver lärosätena en tioårig utvecklingsprocess som bygger på ett ramavtal och mer preciserade etappavtal mellan lärosätet och KK-stiftelsen. Utlysningarna presenteras en gång på våren och en gång på hösten.

Organisation och beslutsprocess

Styrelsen har tio ledamöter varav två utses av regeringen och en av styrelsen. Övriga ledamöter utses av Kungl. Vetenskapsakademien, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, universitet och högskolor samt myndighetscheferna för Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Forskningsrådet Formas, samt Vinnova. Styrelsens ledamöter väljs för tre år med möjlighet till förlängning en mandatperiod. Styrelsen ansvarar för förvaltning av stiftelsens kapital.

Bedömningen av ansökningarna görs av externa experter. Det är ansökningarnas inriktning och typ av kriterier som avgör vilka experter som utses. För de längre och mer omfattande programmen utses en expertgrupp av stiftelsen. Expertgruppen agerar rådgivande för att följa upp programmets utveckling och bedöma aktuella satsningar. Bedömare rekryteras både nationellt och internationellt. VD och styrelsen fattar beslut om forskningsanslag baserat på den sammantagna bedömningen av externa experter.

Statistik

De uppgifter som redovisas nedan har erhållits via mailkontakt. Där framgick antal beviljade och erhållet belopp inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap och forskningsämnet företagsekonomi för respektive år.

ÅR	BEVILJADE FÖRETAGSEKONOMI (50212)	TOTAL SUMMA FÖRETAGSEKONOMI	BEVILJADE SAMHÄLLSVETENSKAP	TOTAL SUMMA SAMHÄLLSVETENSKAP
2021	-	-	-	-
2020	8	61 000 000	13	94 000 000
2019	4	28 000 000	11	52 000 000
2018	5	18 000 000	11	31 000 000
2017	6	37 000 000	9	66 000 000
2016	11	53 000 000	21	105 000 000
2015	8	29 000 000	12	32 000 000
TOTALT	42	165 000 000	77	380 000 000

Tabell 51: Antal beviljade projekt inom företagsekonomi och samhällsvetenskap samt totalt beviljat belopp. (KK-stiftelsen)

Utifrån ovanstående tabell an beviljandegraden räknas fram för företagsekonomi baserat på antal beviljade ansökningar inom forskningsämnesområdet samhällsvetenskap.

ÅR	BEVILJADE FÖRETAGSEKONOMI (50212)
2021	
2020	61,5
2019	36,4
2018	45,5
2017	66,7
2016	52,4
2015	66,7

Tabell 52: Beviljandegrad baserat på antal beviljade inom samhällsvetenskap, anges i procent. (KK-stiftelsen)

Kommentarer kring privat finansiering

De privata stiftelserna styrs av stadgar för vilken typ av forskning som ska finansieras, på vilket vis och storlek på utbetalat belopp. Nedan visas en tabell som summerar utfallet från Riksbankens Jubileumsfond och tre tabeller som visar antal beviljade projekt, utbetalt forskningsmedel samt genomsnittlig beviljandegrad för övriga stiftelser. Riksbankens jubileumsfonds sammanställda resultat redovisas separat då RJ riktar sig mot fler forskningsämnen jämfört med övriga privata forskningsfinansiärer.

	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONAL-EKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	EKONOMISK GEOGRAFI (50702)	PSYKOLOGI (50101)	SOCIOLOGI (50401)	STATSVETENSKAP (50601)
Beviljade	24	34	14	0	26	38	41
Summa	64 842 997	156 765 999	58 690 002	0	123 826 001	133 534 000	172 773 004
Beviljandegrad	6,9	9,5	4,2	0	7,1	9,4	11,3

Tabell 53: Totalt antal beviljade ansökningar, total beviljad summa samt genomsnittlig beviljandegrad baserat på antal beviljade inom samhällsvetenskap under perioden 2015–2019 för respektive ämne och forskningsfinansiären Riksbankens jubileumsfond.

FORSKNINGSFINANSIÄR	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONALEKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	ÖVRIGT
Torsten Söderbergs stiftelse*	28	17	24	9
Ragnar Söderbergs stiftelse	3	8	1	1
Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse samt Thore Browaldhs stiftelse	417	636	161	-
KK-stiftelsen*	42	-	-	-
TOTALT	490 // 448**	661	186	10
GENOMSNIITT	123 // 149**	220	62	5

Tabell 54: Totalt antal beviljade ansökningar under perioden 2015–2021 (*Torsten Söderbergs stiftelse och KK-stiftelsen till och med 2020) för respektive ämne och forskningsfinansiär. **KK-stiftelsen ej medräknat

FORSKNINGSFINANSIÄR	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONALEKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	ÖVRIGT
Torsten Söderbergs stiftelse*	35 613 547	16 538 620	16 111 250	15 977 572
Ragnar Söderbergs stiftelse	18 305 404	41 092 054	7 628 996	2 000 000
Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse samt Thore Browaldhs stiftelse	492 808 000	709 091 000	179 812 000	-
KK-stiftelsen*	165 000 000	-	-	-
TOTALT	711 726 951 // 546 726 951**	766 721 674	203 552 246	17 977 572
GENOMSNIITT	177 931 738 // 182 242 317**	255 573 891	67 850 749	8 988 786

Tabell 55: Total beviljad summa under perioden 2015–2021 (*Torsten Söderbergs stiftelse och KK-stiftelsen till och med 2020) för respektive ämne och forskningsfinansiär. **KK-stiftelsen ej medräknat

FORSKNINGSFINANSIÄR	FÖRETAGSEKONOMI (50202)	NATIONALEKONOMI (50201)	EKONOMISK HISTORIA (50203)	ÖVRIGT
Torsten Söderbergs stiftelse*	31,3	30,1	28,5	10,2
Ragnar Söderbergs stiftelse **	11,9 // 20,8	38,1 // 66,7	7,1 // 12,5	14,3 // 100
Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse samt Thore Browaldhs stiftelse	34,2	52,6	13,3	-
KK-stiftelsen* ***	54,9	-	-	-

Tabell 56: Genomsnittlig beviljandegrad under perioden 2015–2021 för respektive ämne och forskningsfinansiär baserat på antal beviljade inom ekonomi och näringsliv, anges i procent (*till och med år 2020, **de två talen representerar olika tidsintervall (se tabell under presentationen för stiftelsen), ***baserat på antal beviljade inom samhällsvetenskap).

Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse samt Thore Browaldhs stiftelse är den privata forskningsfinansiär som beviljat flest forskningsprojekt och forskningsmedel till företagsekonomi. Däremot presterar nationalekonomi bättre hos stiftelsen både vad gäller antal beviljade forskningsprojekt och utbetalt forskningsmedel. Överlag är det, precis som hos de privata finansiärerna, nationalekonomi som presterar bäst inom forskningsämnesgruppen ekonomi och näringsliv. I en bredare konkurrens mellan antal ämnen, som är fallet hos Riksbankens Jubileumsfond, presterar forskningsämnet företagsekonomi sämre i jämförelse med de andra forskningsämnena (bortsett från ekonomisk historia och ekonomisk geografi).

De sammanräknade resultaten och genomsnitten blir något svåra att jämföra då Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse samt Thore Browaldhs stiftelse beviljat ett betydligt större antal forskningsprojekt samt forskningsmedel jämfört med övriga stiftelser. Riksbankens jubileumsfond är en privat stiftelse och har därför redovisats tillsammans med övriga stiftelser. Men, de sammanräknade resultaten kan vara intressanta att jämföra mot statliga finansiärer, då konkurrensen är mer lik bland forskningsämnena. Dock har statistik endast funnits tillgänglig för RJ till och med år 2019. KK-stiftelsens utlysningar riktar sig mot högskolor och nya universitet. Därmed innefattas inte alla inom forskningsämnet företagsekonomi i Sverige. Torsten Söderbergs stiftelse, Ragnar Söderbergs stiftelse samt Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse samt Thore Browaldhs stiftelse har alla en inriktning som passar forskningsämnesgruppen ekonomi och näringsliv. Men de skiljer sig åt gällande hur ofta och hur mycket de delar ut i forskningsmedel.

Precis som hos de statliga forskningsfinansiärerna är en stor del av de privata stiftelsernas utlysningarna öppna, det vill säga den som söker forskningsmedel formulerar själv syfte och genomförande av forskningsprojektet. Med andra ord borde kvalitén och relevansen för ansökan spela större roll än själva ämnestillhörigheten. Återigen skulle det kunna antas att fler ansökningar borde inkomma från forskningsämnet företagsekonomi då det är ett större ämne än de jämförande forskningsämnena. I fallet med stiftelserna har antalet sökande inte funnits tillgängligt. Därmed går det inte att svara på om så är fallet.

De privata finansiärer som presenterats i den här översikten är av hög relevans för forskningsämnet företagsekonomi. Men, det kan såklart vara så att företagsekonomi erhåller forskningsmedel från andra privata källor som ej finns med i den här sammanställningen. Då forskningsämnet är brett och innefattar flera inriktningar, teorier och metoder för genomförande, är det möjligt att vissa forskningsprojekt erhåller finansiering från aktörer som inte direkt riktar sig mot ämnet.

Exempel på sådana forskningsfinansiärer är försäkringsbolagen Afa och Länsförsäkringar. Afa försäkringar finansierar forsknings och utveckling inom arbetsmiljö och hälsa för att minska arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro bland anställda inom det privata näringslivet, kommuner och regioner. De utlyser årligen forskningsmedel inom ett antal riktade FoU-program av vilka några har relevans för forskningsämnet företagsekonomi. Länsförsäkringar finansierar behovsriktad forskning inom fem områden: klimatanpassning, morgondagens samhälle, trafiksäkerhet, tryggt boende och ömsesidiga affärsmodeller. Forskningsfinansiering går även till vetenskapliga tester och förstudier, med inriktning på trygghet för kunder i samhället i stort. Det finns även fonder som är särskilt inriktade mot vissa branscher, där forskningsämnet företagsekonomi kan vara relevant för vissa utlysningar. Exempel på sådana är Besöksnäringens forsknings- och utvecklingsfond. BFUF har som syfte att främja vetenskaplig forskning, innovationer och utvecklingsprojekt som gagnar företag och anställda inom den svenska besöksnäringen.

Avslutning

En del forskningsfinansiärer har riktade utlysningar, knutna till enskilda beslut eller stadgar. Dessa riktar sig därför naturligt till vissa ämnesområden. Andra forskningsfinansiärer har så kallade öppna utlysningar där den sökande själv väljer forskningsinriktning och frågeställning. I dessa utlysningar ökar konkurrensen mellan fler forskningsämnen. Vidare varierar anslagen i fråga om tid för forskningsprojekten samt för belopp som betalas ut. Av den anledningen kompletterar de olika framtagna tabellerna varandra för att skapa en bredare bild över hur väl forskningsämnet företagsekonomi presterar hos externa forskningsfinansiärer.

Företagsekonomi erhåller en totalt högre summa forskningsmedel från privata aktörer jämfört med statliga, vad gäller extern forskningsfinansiering. Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse samt Thore Browaldhs stiftelse är den forskningsfinansiär som totalt beviljar flest forskningsprojekt och den högsta summan till företagsekonomi. På andra plats kommer den statliga forskningsfinansiären Vinnova. Tabell 57 är en sammanställning av det summerade utfallet för forskningsämnet företagsekonomi. Observera att beviljandegraden är framräknad på två olika vis samt att det sammanräknade tidsintervallet skiljer sig något mellan forskningsfinansiärerna.

FORSKNINGSFINANSIÄR	TOTAL SUMMA	BEVILJADE ANSÖKNINGAR	BEVILJANDEGRAD TOTALT BEVILJADE
Vetenskapsrådet	98 068 558	28	2,6 *
Forte	112 229 423	26	3,8 *
Formas ***	103 266 750	35	6,6 *
Vinnova	173 203 228	91	37,4 *
Riksbankens jubileumsfond ****	64 842 997	24	6,9 *
Torsten Söderbergs stiftelse ***	35 613 547	28	31,3 **
Ragnar Söderbergs stiftelse	18 305 404	3	11,9 // 20,8 **
Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse samt Thore Browaldhs stiftelse	492 808 000	417	34,2 **
KK-stiftelsen ***	165 000 000	42	54,9 *

Tabell 57: Total beviljad summa, totalt antal beviljade ansökningar och beviljandegrad baserad på totalt beviljade inom

*sammhällsvetenskap eller **ekonomi och näringsliv för forskningsämnet företagsekonomi under perioden 2015–2021.

***Gäller tidsintervallet 2015–2020. ****Gäller tidsintervallet 2015–2019.

Det bör även tilläggas i en slutkommentar att forskningsämnet företagsekonomi (liksom de andra jämförande forskningsämnena) kan ingå i forskningsprojekt där huvudsökande angett ett annat ämne som första ämne. Men, i den här jämförelsen, som tagit huvudämnet i beaktning vid ansökan, kommer företagsekonomi relativt lågt ut vilket kan vara anmärkningsvärt givet ämnets storlek.

Referenslista

Castensson, A. (5 april 2017). Privata donationer fyller luckor i forskningen. Curie. <https://www.tidningencurie.se/nyheter/2017/04/05/privata-donationer-fyller-luckor-i-forskningen/>

Olofsson, C. (9 september 2021). Doldisarna bland de svenska forskningsfinansiärerna. Curie. <https://www.tidningencurie.se/nyheter/2021/09/01/doldisarna-bland-de-svenska-forskningsfinansiärerna/>

SCB, Statistiska centralbyrån. (2021). Forskning och utveckling i Sverige 2020 – preliminär statistik (URN:NBN:SE:SCB-2020-UFFTBR2001_pdf) https://www.scb.se/contentassets/b284096de8fc4cf7b00d229545e8900b/uf0301_2020a01_br_ufftbr2102.pdf

UKÄ, Universitetskanslersämbetet. (2016). Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011 – Uppdaterad 2016 <https://www.scb.se/contentassets/10054f2ef27c437884e-8cde0d38b9cc4/standard-for-svensk-indelning--av-forskningsamnen-2011-uppdaterad-aug-2016.pdf>

UKÄ, Universitetskanslersämbetet. (2021). Universitet och högskolor – Årsrapport 2021 (Rapport nr. 2021:17) <https://www.uka.se/download/18.11e829e4179d1af02d362d/1629468405326/UKÄ%20årsrapport%202021.pdf>

UKÄ, Universitetskanslersämbetet. (2022). Statistikdatabas: Högskolan i siffror, anpassad export. <https://statistik-www.uka.se/export/>

Vetenskapsrådet. (2021). Forskningsbarometern 2021 – Svensk forskning i internationell jämförelse (Rapport nr. VR2110, Dnr 123-2021-06566) https://www.vr.se/download/18.5cd4d36517c3ece18fb843/1634808743319/Forskningsbarometern%202021_VR.pdf

Zambrell, K. (2012). Forskningsfinansiering för företagsekonomer – En sammanställning av forskningsfinansiärer och deras bidrag till företagsekonomer för år 2010 och 2011 (På uppdrag av Föreningen Företagsekonomi i Sverige)